

**Bağımsızlık
Demokrasi
Sosyalizm
Kavgasında**

öncü

12 Mayıs 1976

YIL 1 SAYI 7

FİYATI 200 kuruş

**Deniz, Yusuf,
Hüseyin,
Faşizme kar-
şı Dövüştü-
ler. Anıları
Yaşayacak...
6 Mayıs 1972**

SESSİZ KATLİAM!

Burjuvazinin bilinen gerici saldırısı çok yönlü olarak devam ediyor. Bir yandan sessizce bir katliam sürdürülürken, diğer yandan da mevcut demokratik özgürlükleri gaspeden kanun tasarıları hazırlanıyor. İşçi ücretlerinin dondurulması için burjuva sınıfının yaptığı çağrı doğrultusunda caba gösteriliyor. 12 Mart faşizmi sırasında olduğu gibi, yeniden artan bir şekilde grev ertelemelerine başvuruluyor. Kısacası burjuvazinin gerici saldırısı, emekçi yığınların elinde ne varsa onu gaspetmeyi amaçlamakta, onları karanlık bir geleceğe doğru sürüklemeye çalışmaktadır.

Katliam devam ediyor. Son bir hafta içerisinde 3 ilerici işçi ve öğrenci öldürüldü. Yaralı sayısı ise çok daha fazla. Artık bu olaylar, yani faşistlerin sistemli bir şekilde sürdürdükleri bu katliam günlük sıradan olaylar haline geldi. En "demokratik" basın bile bu olayları sessizce geçiştirmektedir.

MC iktidarı, son gelişen kitle gösterileri karşısında büyük bir telaşa kapılmış, ne yapacağını bilemez durumda, kendinden olmayan herşeyi saldırmaktadır. Kendinden geçmiş bir halde hayvanca saldırısını sürdürmektedir. Emekçi yığınlar için ne varsa, bütün bunları yok etmeyi amaçlamaktadır. MC iktidarı, artık öldürülen işçi ve öğrencilerin cenazelerini bile kaçırmakta, yapılan cenaze törenlerinden bile rahatsız olmaktadır. MC iktidarı yürüttüğü politika ile emekçi yığınlardan tecrit olmuş, iflase sürüklenmiştir.

İşçiler, fabrikada faşistlere yer vermeyin!

Fabrikada faşist ve gerici güçler, sistemli bir şekilde fabrika ve işçi semtleri ne sızmağa ve kendilerine kitle tabanı sağlamaya çalışıyorlar. Bu gerici güçler, emekçi yığınlarını yaşamını zorlaştıran ekonomik baskınla yanı sıra, önemli fabrika veya bir kısım yerlere faşist militanlarına yerleştirmekte ve böylece ilerici işçi hareketini ezme için hazırlık yapmakta, onun için ne sızmağa çalışmaktadırlar. Çeşitli devlet kademelerinde tam bir temizlik yapma ve burjuva liberallerine bile tahammül edenmeyen MC, işçi sınıfı içine girme çabasını yoğunlaştırmaktadır. Zira son anti-faşist gösterilerde ve özellikle 1 Mayıs işçi bayramında kendisi için asil tehlike teşkil eden güçün ne olduğunu daha iyi kavramıştır.

İşçi sınıfı, bu oyuna bilimsel ve örgütlü bir şekilde karşı durarak, bunu bozmalıdır. Bütün işçiler, fabrikalarda, semtlerde faşist militanlara yer vermemeli, onlara işçi kesiminde hayat hakkı tanımamalıdır. Her fabrikamızın işçileri, fabrikalarını faşizme karşı mücadelede birer kale haline getirmelidir.

Atıbeyköy-Silahıtar işçi sınıfının bu yöndeki eylemi örnek olmalıdır. Demirdöğüm-Sungurlar-Elektrometal ve diğer fabrika işçileri bu bölgede faşistlere hayat hakkı tanımamışlar ve onları buradan sürmüşlerdir. Diğer bir örnek de 700 kişilik İzsal işçilerinin 1 Mayıs işçi bayramına katılmak üzere yaptıkları yürüyüştür. Mevcudun 20 ek-

şiği ile yürüyüşe başlayan ve yol boyunca diğer fabrika işçilerini de yanına alan İzsal'lılar faşist yuvası Edirnekapi Yurdu'nun önünden geçerken yaptıkları gösteri ders çıkartılması gereken bir eylemdir. Yine 1 Mayıs öncesi ve sonrasında afişleri yırtan veya devrimci sloganları silen faşist gruplara, işçiler hakettikleri dersi verdiler. Beko Teknik işçileri buna bir örnektir. Bütün bu örnekler çok daha çoğaltılabilir ama gereksiz.

Bütün işçiler, faşist çetelerin fabrikalara, işçi semtlerine sızmalarına ve böylece işçi sınıfı hareketine zarar vermesine meydan vermemeli, faşistlerle her gördükleri yerde mücadele etmelidirler. İşçiler faşistlere karşı mücadeleyi sadece kendi alanlarına sınırlamamalı ama aynı zamanda diğer ilerici güçlere yapılan faşist saldırılara da en etkili şekilde karşı çıkmalıdır. Bu, işçilerin sınıf görevleridir. Toplumun en dinamik gücü olarak işçi sınıfı faşizme karşı mücadelede en önde olmalı ve sadece kendi kurtuluşu için değil, tüm emekçi yığınların kurtuluşu için de dövüşmelidir.

Dernekler Üzerinde Faşist Baskılar Yoğunlaşıyor

İlerici güçler üzerindeki faşist baskıların yoğunlaşması çoğu kere en açık bir biçimde ilerici örgütlerin kapatılmasında veya çalışmalarının engellenmesinde görülmektedir. Sivil ve resmi faşist baskılar, şu son günlerde giderek daha da yoğunlaşmaktadır. 12 Mart faşizmi sırasında zaten gericileştirilen Dernekler Yasası, tekrar budanarak iyice işlemez hale getirilmek isteniyor. Amaç açık, emekçi yığınlarını şu veya bu şekilde örgütlenmesini engellemek ve mevcut ilerici-sosyalist örgütleri de kapatarak meydanı faşist ve diğer gerici derneklere bırakmak ve böylece kendi karanlık emelleri için kitle tabanı kazanmaya çalışıyorlar.

Şu geçtiğimiz günlerde birçok ilerici kuruluş valiliklerce kapatılarak yöneticileri hakkında Devlet Güvenlik Mahkemelerinde soruşturma açıldı. Bunun en son örne-

ği Adana'da tüm ilerici derneklerin kapatılması oldu. Anadolunun çeşitli yerlerindeki örgütlenmeler üzerindeki baskı olanca şiddetle devam ediyor.

GSB üzerinde faşist baskılar

Gençliğin sosyalist örgütlenmesi olan GSB üzerinde uzun zamandır devam eden polis baskısı son günlerde iyice yoğunlaşmıştır. Genç Sosyal Devrimciler Birliği (GSB) üzerindeki bu baskı tesadüfi değildir. Gençliğin en ileri unsurları olan sosyalistlerin birliğini sağlamada önemli adımlar atan GSB, resmi ve sivil faşist güçleri, şimseklerini üzerine çekmektedir.

Muharrem Çivikıran arkadaşın öldürülmesi olayı ile başlayan faşist-polis baskısı, GSB'nin birçok şubesinin kapatılması ve yöneticileri hakkında gizli örgüt davası açılması ile devam ettirilmiştir. Ve son olarak da 1 Mayıs işçi bayramı kutlamalarından önce ve sonra GSB Genel Merkez ve şubeleri polise üst üste defalarca basılmış ve bir takım şubeler kapatılmıştır. İstanbul, Ankara ve İzmir GSB merkez şubeleri polise aranarak tahrib edilmiş, birçok üye göz altına alınmıştır. İstanbul Bakırköy GSB şubesi sebepsiz yere kapatılmıştır. Yine Bergama GSB şubesi kapatılarak, yöneticileri hakkında 125. maddeden (kürtçülük-bölücülük) idamla yargılanmaktadırlar. Halen 3 yönetici arkadaş tutuklu bulunmakta, iki arkadaş ise aranmaktadır. GSB eski genel sekreteri Mustafa Satış ve yeni genel başkanı Yasin Çağırıkaya halen tutuklu bulunmaktadır. Aynı davadan G.O.P. eski yöneticisi Mustafa Hayta da halen tutukludur.

Kısacası faşist baskılar ve saldırılar çok yönlü olarak her alanda olanca hızıyla devam ediyor. MC iktidarı hayvancabir kudurmuşluk içinde, emekçi yığınlarla ve onların politik sözcülerine saldırıyor. Yüzbinlerce işçi ve diğer ilerici güçlerin eylemi olan 1 Mayıs gösterisi ve yine CHP'nin tertiplediği ölümlü kapitalist düzenden, faşizden memnuniyetsizliği ortaya koyan yüz binlerin mitingli burjuvaziyi telaşa MC iktidarını ise ne yapacağını bilemez halde hayvanca bir kudurmuşluğa sürüklenmiştir.

Bugün her zamankinden daha fazla olarak emekçi yığınların en olağan demokratik hak ve özgürlüklerini açıkça gaspeden ve etme hazırlıkları içinde olan MC'yi ancak kitlelerin aktif mücadelesinin yıkacağı anlaşılmıştır. MC'nin faşist tiranlığına aktif kitle eylemleriyle dur denemek ve yine bilimsel-örgütlü yığınların eylemiyle faşizm ve onun haddi dayanağı finans-kapital yok olacaktır. Bugün bir yandan işçi sınıfının birliğini (siyasi-sendikayı) sağlarken, faşizme karşı kitle hareketlerini daha da yükseltmeliyiz. Gaspedilmek istenen demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve ekonomik talepler için daha yaygın bir mücadele örgütlenmelidir. Gurupçu tavırlara düşmeden ve ilerici güçler arasında sun'li bir bölücülüğe düşmeden (işçiler içinde bir ögremci düşmanlığı ya da aksini yaratmadan) faşist saldırılara karşı durulmalı ve direniş örgütlenmelidir. 1 Mayıs kutlamaları bunun en güzel örneği olmuştur.

İzsal Döküm Sanayi A.Ş. Maltepe no 21'dedir. Bu fabrikada 25.8.1969'da işbaşı yaptım, 15.11.1974'e kadar çalıştım. Beni radyatör kontrolcusu olarak makinaya verdiler, orada çalışıyordum. İşverenin kiralık adamları icap ederse sana küfür dahi ediyordu, icap ederse bu adam bize yaramaz dedimi o şahsın derhal çıkışı oluyordu. Senede kaç defa viziteye çıkmışsan ona göre yıl başında ikramiye verildi. Çünkü bir yerde emekçiler haklı idi. Faşizmin çok büyük, diğer yandan yemek vermez emekçiye. Namuslu emekçilerin yediği yoğurt-ekmek, onu da normal yiyemez. Neden yiyemez; patronlar, istirahat vermez, insanlık dışı baskı ile çalıştırır. Tabi bilinçli emekçiler bir gün faşist patrona dur dediler ve yeter bizi sömürdüğün diyerek sendikal mücadeleye giriştiler. Faşist patron işçi sınıfının uyanışını görünce şu karşılığı verdi: "Benim fabrikamın duvarları yüksek, benim fabrikama ne kanun ne de sendika girebilir, var mı diyeceğiz. Kanun benimkâsam." dedi. Ama işçi sınıfı o baskılara göz yummadan, faşist patronun baskısından yılmadan sendikasını seçti. Tabi senelerden beri faşist patronun nın sırtından milyonlar kazanmaya çalıştı, işçi sınıfı sendikasını seçince oturma dahi yavaşladı. Birinci yıl 60 kuruş, ikinci yıl 40 kuruş verdi. Sanki 5 lira verse ne olur. Buradan sana verir diğer taraftan malın üzerine ekler yine senin sırtına vurulur bu yük. Öyleyse bütün işçi sınıfı birleşip kendi gerçek kurtuluş savaşını vermelidir. Eğer biz bu savaşı vermezsek elbette bu faşizmin pençesinden kurtulamayız. Ancak bu savaş sosyalizm ile gerçekleşir. Emekçi kardeşlerim, fabrikada silah yaparsın, eline az para geçer ama sonunda kendi yaptığın silahla kendi emekçi kardeşine saldırırsın. Çünkü bu faşizmin tezgahladığı oyundur. Bu oyuna gelmemek için bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm kavgasında tek vücut, tek yürek, tek kafa olmalıdır. O zaman faşizmin pençesinden kurtuluruz.

Bir İzsal işçisi

Aşağıda emekçi-öğrenci gençliğin merkezi sosyalist örgütü olan GSB'nin (Genç Sosyal Devrimciler Birliği) Haymak işçilerini, İzsal ve Haymak patronlarına karşı, grevdeki İzsal'lı işçi kardeşleriyle dayanışmaya çağırarak bildirisini yayınlıyoruz. Ayrıca fabrikadaki durumu anlatan bir işçi arkadaşın mektubunu da yayınlıyoruz.

KARDEŞLER,

Topkapı-Maltepe'de İZSAL denilen döküm fabrikası var. Bu fabrikada 720 işçi çoluk çocuklarını besleyebilmek karınlarını doyurabilmek için işgüçlerini satarlar. Satarlar ya, büyük çoğunluğunun eline 40 lira ücret geçer. 11-12 senelik olan eski işçiler bile en fazla 60 lira civarında ücret alırlar, ekmeğin tanesinin 2,5 lira olduğu 1976 Türkiye'sinde.

Bundan altı ay önce toplu sözleşme görüşmeleri geldiğinde işçiler ücretlerine beş lira zam istediler. İstediler ki, et yemeseler bile aç kalmasınlar sofradan. İstediler ki, iki çocuklarını olmasa bile birini o kula gönderebilsinler. İstediler ki, apartman katı olmasa bile, bir oda yirine çocuklarını ayrı bir odada yatılabilecekleri iki odalı bir gecekondututabilsinler. Toplumdaki bütün zenginlikleri onlar yaratıyorlardı. Buna hakları yok muydu?

Ama patron bu kadarcığı bile çok gördü onlara. "Sadece 2,5 lira zam veririm" dedi. Görüşmelere bir defa geldi, bir daha gelmedi. Görüşmeler devam etmek için de İzsal işçilerinin baş temsilcisinin baş temsilcilikten düşürülmesini istedi. İşçilere her dediğini yaptırabileceğini sandı. Onları sürükledi, kendisini çoban sandı. Ama al dandı. İzsal işçileri elele verdiler, hep birlik oldular, "çalınsın grev da vulları, patron dize gelene kadar" dediler, altı ay önce greve çıktılar. İzsal işçileri kararlıydılar. Mücadelede azimliydim. Patrona pes ettireceklerdi. Altı aydan beri de mücadele ediyorlar. Ama bu sefer de karşılığın patronların dayanışması çıktı. Patronların işçileri daha rahat sömürmek için birleşmeleri çıktı. İzsal patronu Haymak patronuyla anlaştı. İzsal'ın siparişleri Haymak'da dökülmeye başladı.

HAYMAK İŞÇİLERİ ! KARDEŞLER !

Patronlar birleşiyor, bizleri da ha rahat sömürebilmek için, biz işçilerin mücadelesini kırabilmek için. Çünkü bizim karşıımızda bütün patronların çıkarları bir. Onların bir amacı var. Kasaların dolması, cüzdanların kabarması. Bunun için her yola başvuruyorlar.

İşçilerin de patronlar karşısın da çıkarları bir. Çünkü onlar da patronlar karşısında bir sınıf teşkil ediyorlar. Onun için patronlar nasıl birlik kuruyorlarsa, işçiler de birleşmelidir. Şöyle ki: grevdeki işçinin çalışması kanunun yasak olduğu halde grevdeki işçinin patronu neden başka bir yerde siparişlerini ürettirebiliyor? Demek ki kanunlar patronlara en geniş kolaylığı sağlıyor. Bu durum da patronlar birleşerek birbirlerini zararlarını karşılıyorlar.

Peki biz işçilerin bu durum karşısında yapması gereken şey nedir? Elbette ki en geniş bir şekilde birleşerek patronların karşısına sıkı tek bir yumruk gibi çıkarsak, alt edebiliriz onları. Bunun adı DAYANIŞMA GREVİ'dir. Bize verilmeyen, ancak bizim söke söke almamız gereken hakları dayanışma grevi.

Haymak işçileri İzsal işçilerini desteklemelidir. Nasıl ki bugün İzsal işçilerinin grevini kırmak için Haymak'ta döküm yapıyorsa, yarın Haymak işçileri haklarını almak için greve çıkarlarsa o zaman da İzsal'da Haymak siparişleri dökülecek, İzsal patronu Haymak patronuna şükran borcunu ödeyecektir.

Ama buna dur demenin zamanı geldi. Bu oyuna Haymak işçileri, İzsal işçilerini destekleyerek, onlarla dayanışma kurarak dur diyebilirler.

HAYMAK'LI İŞÇİ ARKADAŞLAR !

Bu durumu biliyorsanız İzsal işçilerine elimizi uzatalım. Onları destekleyelim. Eğer ki bilmiyorsanız temsilcilerimize, sendikacılarımıza soralım. Şimdiye kadar neden bize anlatmadıklarını soralım. İzsal işçileri de, Haymak işçileri de Maden-İş sendikasının üyeleri; şimdiye kadar niye bizlere dayanışma meselesinin anlatılmadığını soralım. Yarın da Haymak işçileri grevdeyken İzsal, Haymak malılarını üretirse ne olacak diye soralım. O zaman haklarımızı patronlardan nasıl alacağız diye soralım.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, KARDEŞLER !

İşçilerin karşısında patronlar birleşmiştir. Dün Epengle patronu ile Halit Narin birleşmişti, dün AEG-Eti

Devamı 7. Sayfada

FABRIKALARDAKİ FAŞİST BASKILAR İŞÇİLERİN MÜCADELE AZMİNİ ARTTIRIYOR...

Burası eski Safraköy yeni adı ile Sefaköy. İşçilerin, emekçilerin çalışması ve yerleşme yerlerinden biri.. İşte bu işkence cehennemi olan fabrikaların arasında cehennemin de cehennemi olan, 4000 kişinin çalıştığı ve horlandığı, 100 kadar özel faşist komandonun işyerinde asayışı sağladığı, hergün bir işçi kadının, bir işçi kızın tecavüze uğradığı, gece işten çıkan bacısını, anasını almaya gelen insanların dövüldüğü öyle bir yer var ki sohbetlerde adı geçtiğinde işçiler yüzünü buruşturup ah çeker.

Adı: Sancak Tül.

Sahibi: Murat BAYRAK

SANCAK TÜL'DE NELER OLUYOR ?

Genel olarak bütün ülkede uygulananlar özel olarak Sancak Tül'de de uygulanmaktadır. Üstelik bunlar bir de sapık faşist Murat Bayrak'ın sınıfsal ideolojisiyle de birleşince daha da adi ve iğrenç şeyler ortaya çıkmaktadır.

Bu işkence merkezi olan "fabrika" dışarıdan bakıldığında, yüksek duvarlarıyla, nöbetçi kuleleriyle, sapık faşist Hitler'in top lama ve işkence merkezleri ve buralarda işkence gören, azap çektilen milyonlarca insan akla gelir.

İçinde ise Bayrak'ın komandoları çalışanları kollar, etrafa saldırır, karşı koyanları döverler. Kimse ağzını açamaz, arkadaşlarıyla iki kelime konuşamaz. Faşist bir baskı uygulamaları komandolar.

Bayrak'ın ve adamlarının eğlen ce merkezleri vardır fabrikada. Buraya işçi kadınlar ve işçi kızlar, kandırılarak getirilir. Uyku ilacı konmuş çay veya kahve ile uyutularak adice tecavüze uğrarlar. Karşı koyanlar işkence görürler, dövülür, ölümle tehdit edilirler. Tecavüze uğrayanların kardeşleri, kocaları dövülür, tehdit edilirler.

Fabrikada "sendika" kelimesini kimse ağzına alamaz, sarı sendikaya bile tahammülü yoktur Murat Bayrak'ın. Bir defasında bir sarı sendika girmeyi denedi ama sonuç, komandolarla işçiler arasındaki kanlı kavga'nın ardından başarısızlık oldu. Sarı sendika ise dişe diş mücadeleyi yürütmeyeceği için savaş meydanlarından kaçtı. Ama bu başarısızlık az şey öğretmedi Sancak Tül işçisine. Onlar mücadelenin göze göz, dişe diş bir mücadele olduğunu, bu mücadelenin ancak birlik halinde verilirse başarıya ulaşacağını öğrendiler.

Sancak Tül (Murat Bayrak demek daha doğru) bütün bunların yanında çevreye yayılma, çevrede etkinlik sağlamak amacıyla bir takım çalışmalarında da bulundu. Önceleri sadece sindirme amacıyla (kahvelerden, dükkanlardan haraç almak, yol kesmek v.s.) sonraları sırtarak, gülümseyerek göze hoş görünmek amacıyla (tıpkı bir burjuva lokali görünümünde, üyeleri'nin gidebildiği cafcacı bir kahvehane açmak, sarı-turuncu çizgili çiçek desenli arabalarının caddelerde gezmeleriyle). Birinci üslûl sert tepkiler sonucunda terk edilmiş durumda, ikincisi ise geliştirilmekte.

Bütün bunlara rağmen Sancak Tül'de olanların kulaktan kulağa yayılması çevredeki işçilerin tepkisini fabrikaya çekmekte, özel olarak Murat Bayrak'a genel olarak hakim sınıflara karşı duyulan sınıf kinini güçlendirmekte, nefretini artırmaktadır. Artık işçiler bu konuya özel ilgi duymakta, meseleye çözüm yolları aramaktadır.

Bugün Sancak Tül işçisinin karşısına çıkan hedef devrimci bir sendikaya geçmek, fabrikada işçilerin kontrolünü sağlamak, fabrikada Murat Bayrak'ın oyunlarını ters yüz etmek bununla beraber işçi sınıfının burjuvaziye karşı vermekte olduğu iktidar mücadelesinde yerlerini almak -tır. Bu, yalnız bu çevredeki işçilerin değil, bütün işçi sınıfının Sancak Tül'deki kardeşlerinden beklediği atılgnlıktır...

Safraköy'den bir işçi

GREVE NASIL HAZIRLANILIR !

Uzel'li bir işçi arkadaşın, aşağıda yayınladığımız mektubunda, patronların sömürü ve baskısına karşı mücadelenin en güzel ve en etkili örneklerinden biri olan üretimi düşürme taktiği anlatılmaktadır. Burjuvazinin özellikle yeniden yoğun bir saldırıya hazırlandığı şu günlerde, bu mücadele yöntemi ve azmi bütün işçilere örnek olmalıdır. Hemen belirtelim ki, Uzel işçilerinin bu kararlı mücadelesi sonunda patron dize gelmiş ve işkolunun en ileri sözleşmesi imzalanmıştır. Buna göre, 1 Ocak 1976 tarihinden itibaren geçerli sayılan sözleşmeyle, 1. ve 2. yıllar için ücretlere saatte 625 kuruş zam yapılmıştır. Ayrıca işçilere yılda 4 maaş ikramiye, 2000 lira yakacak yardımı, maaşlarının %75'i oranında izin gideri, Ramazan ve Kurban Bayramlarında 1000'er lira ikramiye, ayda 1 gevmiye devamlılık primi verilmesi kabul edilmiştir. Sağlanan sosyal haklar arasında ise ayrıca, ücretli izine 3 gün eklenmiş, kıdem tazminatı 40 güne çıkarılmış, işten çıkarılanlara 3 ay maaşının yarısı tutarında işsizlik tazminatı ödenmesi, işe gelişlerin ve gidişlerin işverenin sağlanması yer almıştır.

Uzel Traktör Fabrikası'nda 1600 işçi birbuçuk aydır toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması ile işyerinde üretim düşüklüğü baskınındaki işverene karşı işçilerin verdiği mücadele başarı ile sürdürül mektedir. Öyle ki daha önce 70 traktör, 1000 makas, 3500 cant çıkarken şimdi 10-15 traktör, 150 makas, 380 - 450 cant çıkıyor. Bu durum birbuçuk aya yakındır sürüyor.

İşçiler bu eyleme bir grevden çok daha fazla aktif olarak katıldılar. Tek tek her işçi bu eyleme uymak zorunda olduğu için. Yasal grevlerde toplu sözleşme görüşmeleri sonundave daha çok sendikanın örgüt disiplini ile, işçilerin sendika ve sendikacıların temsilcileri-öyle istediği için işçiler greve çıkınca bizim umduğumuz kadar bu grevlerden gerekli bilinçlenme umulduğundan daha az oluyor. Tabi pek çok grevlerde görüldüğü gibi grevler işçilerin, patronun isteklerini kabul etmesini beklediklerinde (üstelik de patronların fabrikalarında işçilerin ne zaman greve çıkacaklarını çok önceden -bir iki sene-bildikleri durumlarda) toplanıp (o da 5-10 günde bir) sohbet edilen kâğıt oynanan meydanlarda "iş bırakmış işçiler" şeklinde hiçbir eğitimine yılmadığı diğer fabrikalarla hiçbir

ilişkinin olmadığı bu yasal grevler işçilere pek bir şey vermiyecektir. Üretimi düşürme ise tek tek her işçinin, patronun işten atmasına-ki böyle durumlarda patronlar bu yola pek sık başvururlar oysa grevlerde o da mümkün değildir-polisin, jandarmanın alıp götürmesine vs hatta ve hattatemsilcilerin sendika yöneticilerinin muhalefetine rağmen bütün işçinin katıldığı ve greve çıkılmazdan önce işçilerin patronu aniden kıstırdıkları normal ücretlerini alırken patronun umduğu üretimi vermedikleri bir eylem biçimidir.

Uzel'de sürdürülen böyle bir direniş işçi arkadaşlarımıza çok şeyler kazandırdı. Önce işyerinde dayanışma gerekiyordu. O sağlandı, sonra bu direnişin anarşiye kaymaması gerekiyordu, onun için de her kısmın bilinçli işçileri kendi kısımlarını kontrol etmesi gerekiyordu, bu da sağlandı. Sonuçta işçilerin sundukları tas-lak olduğu gibi kabul edilmezse sözleşmeye evet denilmeyeceği işçiler tarafından bildiriliyordu. Oto-San işçileri Uzel'li işçi arkadaşlarına gönderdikleri haberde direnişlerinin çok başarılı olduğunu kendi fabrikaların da Uzel'den gelen cantlar yetmediği için imal edilen otobüs ve araçların takozlar üzerine konduğunu, Oto-San

patronlarının Uzel patronuna tazminat davası açacaklarını söylemişler, başarılar dilemişlerdir. İzsal işçileri ise kendilerinin greve çıkmadan önce böyle bir direniş başvurmadıkları için çok hatalı davrandıklarını söylemişler ve Uzel'li arkadaşlarını kutlamışlardır.

Uzel'li işçi arkadaşların 14.4. 1976 tarihindeki cenazeye sendika yöneticilerinin "dağınık, otobüsle gelen" demelerine rağmen bütün işçiler vardılar dahil sabah fabrikada toplanıp yürüyüş halinde ve disiplin için de Demirkapı'dan Beyazıt'a kadar yürümüşler diğer işçilere örnek bir harekette bulunmuşlardır. Oysa daha geçen DİSK mitingine Uzel'den sadece 100 kişi katılmıştı. 14.4. 1976 günü Uzel işçileri işçi sınıfının dayanışmasına iyi bir örnek olarak 10.376. -lira para toplayarak, 450 işçi hep beraber bu parayla aldıkları erzak ve işyerinden aldıkları yoğurtlarını da toplayarak önce üç aydır grevde bulunan PDK işçilerini ziyaret etmişler, bir miktar erzak bırakmışlar, başarılar dilemişler ve yine hep beraber 5 aydır grevdeki İzsal işçilerini ziyaret etmişler, onlara da geriye kalan erzakı bırakmışlar, başarılar dilemişler, işçiler arasında dayanışma ve yardımlaşmanın önemini belirtmişlerdir.

BURJUVAZİ SALDIRIYA HAZIRLANIRKEN

Türkiye'nin AET'ye katılmasının geçiş döneminin yaşandığı günümüz koşulları, AET ile rekabet edebilecek ya tırımların olması gerektiği olgusu ve bunun da daha güçlü teknoloji gerektirmesi, finans-kapitali zorunlu olarak sermaye-yoğun (yani daha ileri teknolojinin uygulandığı) yatırımlara yönelme durumunda bırakmaktadır. Bu durum sermaye birikiminin geri olduğu, emperyalizme bağımlı Türkiye'de kısa vadede finans kaynaklarının daha da fazla zorlanmasını getirmektedir. Örneğin 1975'te otomotiv sanayiindeki yatırımları 4 milyar lira ile kontrol edebilen Koç, 10 sene içerisinde bu miktarın 9 milyara çıkması gerektiğini belirtmektedir. Yani bugünkü yatırımlarının genişlemesi halinde (ki biz-zat Koç Holding yetkililerinin uzun vadede 2 otomotiv grubunun ayakta kalabileceğini, diğerlerinin yok olacağını, kendilerinin ayakta kalabilmele ri içinse yatırımlarını durmaksızın genişletmek zorunda olduklarını söy-lüyorlar) kontrolü yine kendi elle-rinde tutabilmek için 5 milyarlık bir sermaye birikimi daha gerekli olmak-tadır.

Bu ek sermaye için kaynaklar a-rasında, işçi dövizleri, AET'den geçiş döneminde sağlanan şimdilik 175 mil-yon dolar olan kredi ve diğeryabancı sermaye kredileri bulunmaktadır. Ancak meselenin diğer ve esas bir yanı da burjuvazinin sermaye birikiminin özü nü teşkil eden işçi sınıfından sızdı-rılan artı-değer geçiştir. İşte bu artı-değer'in arttırılması yani ser-maye birikiminin hızlandırılması ge-rektiği olgusu, ÖNCÜ'nün 6. sayısında-ki "Burjuvazi Saldırıya Hazırlanıyor" başlıklı yazının konusunu teşkil edi-yordu.

1976 Nisan'ında yapılan TİSK (TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDE-RASYONU) 11. Genel Kurul'unun artı-de-ğer oranını arttırabilmek için nasıl yönelmeler içinde bulunduğu, sınıf mü-cadelesinin gidişinde taktiklerimizi daha netçe belirlememiz için ele a-lınması gereken olgular olarak belir-tiliyordu.

İşçi sınıfının sömürü oranını (ar-tı-değer'i) sınırlandırabilmek için girişmiş olduğu örgütlenmelerin yani işçi sendikalarının mücadelesinin na-sıl engellenebileceği meselesi bu ge-nel kurul'un yöneldiği başlıca hedef-ti.

Özellikle devrimci sendikalar ko-nusunda yakınmayla geçen TİSK kongre-sinin önümüze serdiği olguları ird-e-leyen geçen yazımızdaki sonuçları kı-saca özetlememiz faydalı olacak: bur-juvazinin, sermaye birikimini yoğun -laştırmak için ücretlerin dondu-rulmasını istediğini; bunun önünde en-gel olan sendikal mücadelenin önüne geçmek, bu mücadeleyi şiddet kullana-rak dahi engellemek gerektiğini, top-lu sözleşmelerde "parasal konularda işçilere hoş görünmek" yarışında o-lan sendikaların aralarındaki rekabe-tin özel olarak onları fazla hak al-maya ittiğini, bu yüzden sendikalar a-rası rekabetin ortadan kaldırılması gerektiğini ve nihayet sendikal müca-delenin önüne geçme yollarından biri-nin de son dönemde fabrika kapatma-ları olduğunu ama bu kapatmalarda kâr-lılık oranını daha yüksek tutabilmek için de kıdem tazminatlarının sınır-landırılması gerektiğini belirttiği-ni ve genel kurul konuşmalarında büt-ün bunların açıkça belirtildiğini gö-stermiştik.

Burjuvazi bu isteklerini gerçek-leştirebilmek için açıkça savaş ilan-etmekte, saldırıya hazırlanmaktadır. O halde bu açık savaş ilanı karşısında işçi sınıfı ve onun mücadelesini büt-ün yönleriyle örgütlenmek yükümlülü-ğünde olan sosyalistler ne yapmalı -dırılar? Onların bu durumda görevleri nelerdir?

İŞÇİLERİN VE SOSYALİSTLERİN GÖREVLERİ

Burjuvazinin işçi sınıfının sen-dikal örgütlenmesi üzerindeki baskı-ları her zamanki normal resmi, gayri-resmi yolların dışında (sendikalaşma-ya engelleme, işyeri sendikası kurdu-

ma vs) günümüzde rastladığımız yeni mücadele metodları: faşistleri koçba-şı olarak kullanarak sendikalara zor-ba saldırılarda bulunma, öncü işçile-ri kitle halinde işten atma hatta e-ğer sendikal örgütlenmeyi hala engel-leyemezse fabrika kapatmaktır.

İşçilerin devrimci sendikacılı-ğa olan özelemleri karşısında çaresiz kalan burjuvazi, zaman zaman, işçile-rin üzerine açık olarak saldırtabil-diği ve öncü işçileri bu sayede kor-utmak istediği faşist komandolarla işbirliği yapmakta, onları gönüllü bek-çi köpeği olarak kullanmaktadır.

Sosyalistler olguları gizlemez, gerçekleri acı olsa ve kısa vadede za-fer müjdeleri taşımaya bile aynen ol-dukları gibi koyarlar. Gerçeklerin hiç sakınması konması ve ona göre, gerek-li olan tedbirlerin alınması bizim doğru yolda ilerlememizin en önemli faktörüdür. Zorlukları ve önümüze çı-kan maniaları görmemizden gelerek onu "hallettim" zannetmek budalalık-tır.

Faşist saldırıları sadece öğren-cilerle ilgili bir vakia olarak de-ğerlendirip sessizce geçiştirmek veya bir demecle yetinmek... İşte bazı "dev-rimci" sendikacılarımızın bu mesele-de takındığı tavır. Halbuki tehlikeyi ve onun getirdiği zorlukları tabaşı-nan görüp, ona göre davranmak gerek.

İşçi sınıfının ekonomik ve de-mokratik mücadelesine karşı faşist saldırıların yoğunlaşmasını bekleme-miz gereken önümüzdeki dönemde, ekono-mik mücadelenin karşısına konmak is-tenen terör ve faşizan baskılar, kar-şılık olarak aktif ve daha yaygın mü-cadeleyi zorunlu kılmaktadır. Bu tür olayların en geniş teşhirinin gerek-tiği gibi yapılabilmesi hem tüm emek-çi kitlelerinde anti-faşist bir bi-rlincin oluşmasına hizmet eder, hem de onların işçi sınıfının yanında yer almalarını sağlar. Toplumda burjuvazi-nin dışında kalan sınıf ve grupların işçi sınıfının yanında yer almasını yollarından biri budur. Kaldı ki Tür-kiye'de bir kısım işçiler dahi bu tür olaylara kayıtsız kalabilmektedir. On-ların en genel anlamda kendi mesele-leri de olan siyasetle ilgilenmeleri ni sağlamak, toplumda yer alan bütün baskıların ve zorbalıkların teşhiri için bir kampanya örgütlenmekle mümkündür.

Faşistlerin burjuvazi tarafın -dan yönlendirildiğini en açık örnek-leri olan İzmir Tarih ve Seydişehir olaylarına baktığımızda bu konuda ya-pılması gerekenlerin yapılmadığını a-sıl önemli olarak bu saldırıların a-rızılı olaylar olarak değerlendirildi-ğini ve önümüzdeki dönemde çok daha fazla rastlayacağımız bir burjuva tak-tiği olduğunun kavranmadığını görü-yoruz.

Meselenin önemi kavranmadığı i-çin de bunun en geniş kitlelere açık-lanması faaliyetine girişmemekte veya bunu lafta kabul etseler bile göre-vin getireceği zorluklar yüzünden bun-dan yan çizmektedirler.

Geçmişte bu gibi olayların teş-hiri gerektiği gibi yapılmadı. Sendi-kal mücadeledeki bu faşist baskıla-rın önde gelen hedefleri ve sorumlula-rı ve onların üst örgütü olan DİSK bu faaliyete nedense gazete ve dergi-lerin dışında yer vermedi. Sosyalist-lerin de bu konuda görevlerini yer-i-ne getirdiği pek söylenemez. Dolay-ı-sıyla kamuoyunu işçi sınıfının yanı-na çekebilecek bu olaylar, bırakalım kamuoyunu, DİSK üyesi işçilerin dahi büyük çoğunluğu tarafından öğrenile-medi.

Oysa bu teşhir faaliyetinin çe-şitli biçimleri mümkün olabilirdi. (Fabrikalara bildiri dağıtıp olayla-rı anlatmaktan, miting düzenlemeye vs varıncaya kadar) TÜRK-İŞ'in bile yap-tığı kısmi direnişlerin sözünü etme-ye gerek bile yok.

Direnişler ister kısmi olsun, is-ter genel olsun burjuvazinin resmi baskısına maruzdur. Ama işçi sınıfı-nın bu hakları almasının yolunun mü-cadele etmek olduğunu herhalde DİSK yöneticileri de biliyorlar ki, Eylül mitinglerinde dağıtılan bildirilerde

DAYANIŞMA GREVİ ve GENEL GREV hakkı-nın yasalaşması gerektiğini, bunun iş-çi sınıfının bir talebi olduğunu ya-zıyorlardı. Ama tabii ki reformizmle gerçek devrimcilik arasındaki fark en açık hayat içerisinde ortaya çıkacak-tır. İşçilerin dayanışma grevinin ne olduğunu, genel grevin ne olduğunu, kav-ramaları, bu haklarının mücadeleleri-ne ne katacağını öğrenebilmeleri, ha-yatın getirdiği her somut durumun teş-hiri ile mümkün olabilir. Yoksa onla-rı kuru, soyut bir talep olarak bildi-rilere yazmakla değil.

Faşist saldırılara karşı işçile-rin bölük pörçük mücadelesi ancak sı-nıf dayanışması geleneğinin proleter ya saflarında gelişmesi ile daha üst bir seviyeye yükselebilir. Ancak sınıf dayanışması gereği işçilerin, faşist saldırılara zamanında cevap vermesi y-ledir ki bu saldırıları göğüsleyebi-liriz. Fakat sınıf dayanışması gelene-ğinin kurulmasında en önemli pratik araç olan dayanışma grevini salt bir kanuni talep olarak öne sürmek yetmez. Bu geleneğin yerleşmesi için, örnek o-lacak uygulamaların sistemli olarak yaygınlaştırılması bu konuda tek dev-rimci yoldur.

Burjuvazinin günümüzde daha sık ve yoğun olarak başvurduğu bir diğ-er baskı taktiği de fabrikalardaki öncü işçileri işten atmak, daha da olmazsa fabrikayı toptan kapatmaktır. Bu gün-cel mesele de karşımıza yine işçi sı-nfının dayanışma faaliyetinin önemi ni ortaya koymaktadır.

FABRİKA KAPATMAK İFLAS DEĞİL, BURJUVAZİNİN YENİ BİR BASKI TAKTİĞİDİR!

Sendikal mücadelenin önüne konu-lan faşizan terörün yanı sıra son za-manlarda gittikçe genişleyen uygulama-alanı bulan fabrika kapatma karar-ları var ki bunların sayısı, son dört ayda 21'i bulmaktadır. (Günaydın 28 Ni-san 1976)

Her ne kadar TİSK genel kurulun-da Feyyaz Berker kıdem tazminatla-rı ve ücretlere zam uygulamasının fab-rikaları iflase sürüklediği ve fabri-kaların bu yüzden kapandığını söyle-mekte ise de yaşadığımız hayata bak-tığımızda bu olayların bilinçli bir uygulama olduğunu görmekteyiz. Ve ni-hayet bir diğer işveren örgütü MESS (Makina Eşya Sanayii İşverenleri Sen-dikası) kararları bu gerçeği onaylı-yor ve işçilerin sendikal örgütlenme-sinin dağıtılmasının yollarından bi-rinin bu olduğunu resmen belirtiyor.

Örneğin kapatılan fabrikaların sonuncularından olan MESS üyesi EÇE Sanayii fabrikasında şu durumu gör-mekteyiz.

Bu fabrikada işçiler geçen sene Tek Met-İş sendikasına deviriyorlar ve Maden-İş sendikasına geçiyorlar . 1975 Ekiminde başlayan toplu sözleş-me görüşmeleri uzlaşmazlığa gidiyor, ve 1976 Nisan'ında sendika grev ka-rarı alıyor. Grev kararı alınıp asılın-ca işveren fabrikayı kapattığını bil-diriyor.

Kaba taslak bir hesaplama kapatma kararı ile verilecek tazminatlarla, toplu sözleşme imzalandığı zaman alı-nacak hakları karşılaştıırırsak şu du-rumla karşılaşırız. Bütün işçilere kı-dem tazminatlarını ödeyerek işten çı-kartınca yapacağı ödeme tutarı 9 mil-yon lira, 8 aydır devam eden toplu söz-leşmeden vereceği birikmiş farkların ve sosyal hakların tutarı 14 milyon lira.

İş Kanununa göre kapatılan bir fabrika 6 ay açılmaz. Ama fabrika iş-verenin karısına veya çocuğuna devir edilirse ve ismi değiştirse 3 gün son-ra bile açılabilir.

İşçi bulabilme meselesine gelin-ce; kapitalist düzendeki işsiz ordu-su her zaman çalışmaya hazır ve hem-de 5 TL asgari ücretle.

Diğer yandan işveren direnen iş-çileri yıldırma, onları işsiz bırak-mış, sendikal örgütlenmelerini dağıt-mış olacak. Böylece bazı yerlerde pat-ron baştan az bir farkla kaybetse de sendikal örgütlenmeyi dağıtınca, işçi-leri öylesine utanmazca ve alçakça sömürebilecek ki kaybettiğini 1-2 ay

içersinde yeniden kazanabilir. Ve bu yol üretimin durdurulması yani insan-lığın çıkarlarının aleyhine olarak , işverenler tarafından giderek işçi-rin karşısına bir tehdit aracı ola-rak çıkarılmaya başlanmıştır. Yoksa Berker'in dediği gibi iflas belgele-ri değil.

Bu yüzden fabrika kapatmalarına karşı mücadele etmek zorunludur. Bunun yolu ve yöntemini özel olarak ele al-malıyız.

Fabrika kapatmaları ne getirir?

YILGINLIK MI, DAYANIŞMA BİLİNCİ Mİ ?

Gördüğümüz gibi burjuvazinin fab-rika kapatmalardaki amacı, işçi sı-nfının sendikal mücadelesinin önüne set çekmek, işçilerde örgütlenmeye kar-şı güvensizlik uyandırmak ve onları yılginlığa itebilmektir. Gerçekten de kapatılan fabrikaların işçilerine bak-tığımız zaman bu durumu görebilmekte-yiz. (Örneğin TERMA Buhar Makinaları işçileri, Maocuların da yardımıyla sen-dikalara, özellikle Maden-İş'e küfür ediyorlardı) Ancak bu durum işçilerin bilincinin geri olduğu, sendikal müca-dele bilincine dahi erişemedikleri, ve bu bilince erişmeleri için de hiçbir çabanın gösterilmediği yerlerde söz-konusu olmaktadır. Hayatta hiçbir şey yalnız başına meydana gelmez. Fabrika kapatmaları da bir yandan yılginlık doğurabilecek iken, bir yandan da mü-cadele azmi ve dayanışma ruhu doğura-bilecektir. Mesele hangi yönün daha a-ğır basacağıdır. Ve tabii ki işçi sınıfı mücadelesine inanmış herkes , dayanışma bilincinin ön planı çıkma-sı için çaba göstermek zorunda-dır. Bu nun yolu fabrika kapatmalarına karşı işçileri mücadeleye sevk edebilmek -tir. Ve bu mücadele burjuvazinin sınır-lamalarını aşmayı, devrimci metodları kullanmayı gerektirmektedir. Ayrıca e-sas itibarıyla fabrika kapatmaları karşısında tek bir fabrikanın işçile-rinin eylemi yetersiz duruma girmek-tedir. Bu durum özel olarak aynı kol-da ya da o fabrikaya hammadde sağ-la-ma durumunda olan, ya da fabrikaların ürettiği malın hammadde teşkil etti-ği fabrikanın işçilerinin, genel ola-rak ise tüm işçilerin dayanışmasını gerektirmektedir. Aynı zamanda grev -lerde ve direnişlerde grev veya dire-niş yapan fabrikaların üretiminin di-ğer bir fabrikada sağlanmamasını, o fab-rikalarda da üretimin durdurulması-nı gerektirmektedir. Bu da en azından o işçilerin bu dayanışma bilincine varmış olmalarını gerektirmektedir . Halbuki Türkiye'de dayanışma grevi ve genel grev henüz işçilerin yasal hak-ki değildir. Bu durum işçi sınıfının bu konudaki bilinç ve mücadele sevi-yesinin henüz geri olduğunu göster-mektedir. Ama fabrika kapatma olayla-rı ve işverenlerin dayanışma örnekle-rindeki somut durumun teşhiri bu bi-lincin yükselmesine hizmet edecek o-laylar olacaktır. Ancak bu teşhir lâ-yıkıyla yapılabilirse.

DAYANIŞMA GREVİ NEDİR ?

İşverenlerin (burjuvazinin) a-rasında rekabet olmakla birlikte, iş-çi sınıfının mücadelesi karşısında birleşebilmek ve ona daha fazla hak vermeye aralarındaki rekabetin de hi-zmet etmemesi için örgütlendiklerini söylemiştik.

Bu örgütlenme aralarındaki re-kabeti ortadan kaldırmaz, ama bilhas-sa kapitalist ekonominin nispeten da-ha rahat olduğu dönemlerde belli bir "uyum" içersinde tutulabilir. Nitekim Epengle Kumaş Fabrikasında işçiler di-renişe geçtikleri zaman Halit Narin'in Narin Kadife Fabrikası Epengle ku-maşlarını dokumuştur. Aynı biçimde bu-gün hala devam eden İzsal İşçileri -nin mücadelesinin önüne geçmek için İzsal dökümleri Haymak döküm fabri-kasında dökülmektedir. Ve bunun gibi daha nice örnekleri göstermek müm-kündür.

UMUDUMUZ SOSYALİZM!

CHP

Geçen sayımızdaki yazıda CHP'nin "ekonomik düzen değişikliğinden" ne anladığını belirtmeye çalıştık. CHP kavram olarak kullansa da gerçekte ekonomik bir düzen "değişikliği" istememektedir. Bırakalım kapitalizmin tasfiyesi sosyalizmin inşası anlamında bir "düzen değişikliği"ni CHP tekelci düzenin tasfiyesine bile yanaşmıyor. CHP'nin "düzen değişikliği" anlayışı onun "değişiklik" diye kastettiği şey, olsa olsa sayıya daha fazla ağırlık tanımak kaydıyla tekelci düzenin, emekçi kitlelerin de belli ölçüler içinde lehine olacak şekilde yeniden düzenlenmesine yöneliktir.

Bu sayıdaki yazımızda, CHP'nin "siyasal düzen" anlayışı ile dış politika hakkındaki görüşlerinin eleştirisi işlenecektir. "Ak Günlere" adlı bildirge "Sosyal Düzen" adlı bir bölüm içerse de, biz bu başlık altında yer alan görüşlerin eleştirisi ne girmeye gerek görmüyoruz. Böyle bir şey yazının amacının dışına çıkarak gereksiz de taylori incelemeye yönelik olacaktır. Ekonomik ve siyasal görüşlerinin eleştirisi, CHP'nin temel anlayışı ve "felsefesini" bize yetince verecektir.

CHP'nin temel olan ekonomik görüşlerinin ne olduğu yeterince açığa çıkınca, önerdiği siyasal düzen de onunla uyum içinde olacağından, siyasal düzen olarak arzulanı istek ve önerilerinin niteliği de yeterince açığa çıkar ve bizim için daha anlaşılır olur. Çünkü, son tahlilde, siyaset ekonominin yoğunlaşmasından başka bir şey değildir.

CHP ve Siyasal Düzen Anlayışı

CHP'nin temel amacı ve "felsefesi" burjuva demokrasisinin bütün kurumlarıyla uygulamaya konulmasına ve savunulmasına yöneliktir. Tıpkı ekonomik görüşlerinde olduğu gibi "siyasal düzen anlayışı" da CHP'nin bugün için ikili niteliğini bize sergiler. Ö, ilerici ve tucu yanı da bulunan bir partidir.

Burjuva demokrasisi, burjuvazinin feodalite'ye karşı verdiği mücadele, serbest rekabetçi dönemin şartlarıyla da uyum içinde olarak oluşan bir siyasal görüştür. Özünde proletarya ve emekçi kitleler üzerinde, burjuvazinin egemenliğini devam ettirmek için kullandığı sınıfsal diktatörlüğün "inceltirerek" yontulmuş bir şeklidir. Engelişmiş burjuva demokrasisi bile, özünde burjuva diktatörlüğü olma niteliğinden hiçbir şey kaybetmez. Çünkü son tahlilde amacı açıktır; burjuvazinin ekonomik ve siyasal e- lindeki mevzileri savunmaktır. Ücretli köleliğin bulunduğu bir toplumda, ücretli köleliğin ilanihaye sürmesini; sömürünün varol- gitmesini, bir avuç burjuva sömürücünün çıkarlarının savunulmasını ister. Burjuva demokrasisi, devlet vasıtasıyla, böyle bir sömürü düzenini çıkarlarını, emekçi kitlelerin ve işçi sınıfının kurtuluş mücadelesinin karşısında korur. Tarihsele anlamda, proleter demokrasinin tam zıttıdır ve onunla kıyaslandığında dönemini dolduran çöp se- petine gitmesi gereken bir kurumdur.

Burjuva demokrasisi; emekçi kitlelerin özellikle işçi sınıfının, sınıf mücadelesi içinde haklarını savunacak, yeni üst düzeydeki düzen, sosyalizmi oluşturmada ona önemli mevziler sağlayan bazı özgürlükleri de içerir. Basın özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, parlamento, seçimler gibi. Bu özgürlükleri burjuvazi tabiatı icabı kısıtlamaya çalışsa dahi, işçi sınıfı mücadele ile bu özgürlükleri kendi yararına kullanmayı bir çok ülkede başarmıştır.

Kapitalizmin tekelci aşamaya girmesiyle birlikte, kapitalizm asalaşmış ve çürümüştür. Kapitalizmin bağrında taşıdığı çelişkiler şiddetlenmiş, sosyalizm artık kapının eşikine gelmiştir. Tekelciler, böyle bir gelişimi durdurmak, düzenlerini savunmak için, sosyalistler ve ilericiler üzerine azgın bir terör uygulamaya koyulmuştur. Emekçi kitlelerin burjuva egemenliği altın da zorla kazandıkları özgürlüklere azılı düşman olmuş, onları ayaklar altına almaya çalışmıştır. Faşizm, tekelcilerin işçi sınıfı ve tüm emekçiler üzerindeki azgın terörüdür.

İşçi sınıfı, kendisinin siyasal yönetim anlayışının tamamen tersi olsa dahi kendi siyasal yönetimiyle kıyaslandığında ta-

mamen gerici olsa dahi, faşizme karşı burjuva demokrasisini savunur. Faşizme karşı, burjuva demokratik özgürlükleri savunmak, işçi sınıfının burjuva demokrasisini kurumsallaştırmak için verdiği kavga değildir, aksine, faşizme karşı burjuva demokrasisini savunmak, işçi sınıfı açısından burjuva demokrasisinin tasfiyesine yönelik gereklilik bir mücadeledir de. Burjuva demokrasisinin tasfiyesini kolaylaştırmak için mücadele veren işçi sınıfı, faşizme karşı burjuva demokrasisini savunmazsa, böyle bir tasfiyeyi kolaylaştırıcı değil tamamen aksine zorlaştırıcı bir mücadele anlayışı içinde olacaktır. İşte CHP'nin faşizme karşı burjuva demokrasisini savunmak için verdiği kavga, işçi sınıfı tarafından, bugün için, bu sebepten desteklenmelidir. Hatta bu kavgada işçi sınıfının, öncülüğü de yüklenmeye çalışması gerekir. Görüldüğü gibi, işçi sınıfının, onların siyasal, ideolojik temsilcisi ve öncüsü sosyalistlerin burjuva demokrasisini faşizme karşı savunmak için verdikleri kavga ile CHP'nin, burjuva demokrasisini faşizme karşı savunmak için verdikleri kavga temelden farklıdır. CHP burjuva demokrasisinin bütün kurumları ile oluşturulup savunulmasından yanadır, varmak istediği nokta budur. Oysaki sosyalistler burjuva demokrasisini kökleştirip kurumsallaştırmak istememektedir, aksine onun tasfiyesine ve bunun yerine proleter demokrasiyi getirmeye yönelik bir nokta hedeflemektedir. Şu an için ikisi de aynı, ortak bir kavga için mücadele vermeleri, onların, temel amaç ve hedeflerinin aynı olduğunu göstermez, ikisi arasındaki kalın çizgiyi kapatmaz.

CHP ve Burjuva Demokrasisi

CHP'nin parti programı olarak kabul edilecek "Ak Günlere" adlı seçim bildirgesinin 226. sahifesi şöyle diyor.

"CHP iktidarı... AET ve Avrupa Konseyi üyesi demokratik ülkelerde anlaşılan ve uygulanan biçim ve ölçüde demokrasiye ve özgürlükleri Türkiye'de gerçekleştirecektir."

Batı ülkelerinde "demokratik" olarak nitelenen siyasal yönetimin burjuva demokrasisi yani burjuva diktatörlüğü olduğu şüphesizdir. Batı burjuva demokrasisi her şeyden evvel "girişim", "mülkiyet" ve "miras" hakkının kutsallığı ve dokunulmazlığı görüşü altında, kapitalist üretim ilişkilerini hukuki teminat altına alırlar.

Onlar, üretim araçlarının burjuva mülkiyeti altında olmasını, bu tip araçların mülkiyetine sahip olmayan, bu yüzden, kendilerini burjuvaya satan işçilerin bu kölece durumunun sürmesinden yanadırlar. "Mülkiyetin kutsallığından" onların anladığı, üretim araçlarının özel mülk olmasının sürdürülmesi, toplumsallaştırılmasının engellenmesidir. Böylece burjuvazi ve proletarya var olagidecektir, burjuvazi için artı-değer kaynakları sürekli olarak hukuki teminat altına tutulacaktır. Aynı şekilde burjuva demokrasisinde "girişim özgürlüğü" altında kast edilen, doğrudan doğruya sömürü ve artı-değer kaynaklarının "özgürlük" yaftası kullanılarak teminat altına alınmasıdır.

Sosyalistlerin mülkiyet konusundaki tavırları açıktır ve bu tavır ta 1848'de Marks ve Engels tarafından formüle edilmiştir. Sosyalistler kişilerin şahsi ihtiyaçları için kullandıkları ürünleri, tüketim maddelerini üretim araçları olarak görmezler. Bu yüzden, onlar, üretim araçlarının toplumsallaştırılmasından bahsederken bunların toplumsallaştırılmasından bahsetmezler. Onların toplumsallaştırmaktan kast ettikleri bu maddelerin topluca üretildikleri üretim araçlarının toplumsal mülkiyete geçirilmesi- dir.

Sömürünün bütün tarihlerdeki kaynağı mülkiyet ilişkilerine dayanır. Toplumsal bilimin de gösterdiği gibi, eğer üretim araçları özel mülkiyette ise bunun biçimine sıl olursa olsun o toplumda sömürü vardır, sınıflar vardır. Sömürünün, sınıfların tasfiyesi üretim ilişkilerinin değiştirilmesi, bunun temel kaynağı mülkiyet ilişkilerinin değiştirilmesidir. Üretim araçları özel mülk olmaktan çıkmazsa, bunlar üzerinde toplumsal mülkiyet oluşturulmazsa, sömürü de, sınıflar da ortadan kalkmaz. Bu yüzden hem sö-

mürüye karşı olmak, hem de bunun yanında "mülkiyet" ve "girişim" özgürlüklerinden bahis etmek tam bir çelişkidir. Üretim araçlarının özel mülkiyetini savunan, sömürüyü de sınıfların varolagelmesini de savunur. Bu yüzden bütün burjuva demokrasileri, sınıfların ve kapitalizmin savunmasından yanadır, burjuvazinin proletarya üzerindeki egemenliğinin süregitmesinden yanadır.

Bu yüzden CHP sömürüye karşı değildir, proletarya ve ücretlilerin kurtuluşundan yana değildir, sınıfların tasfiyesinden yana değildir. Vaktiyle, marksizmden esinlen medikleri için üretim araçlarının toplum- sallanması ile sömürünün, sınıfların tasfiyesini birlikte düşünen batı sosyal demokratları ile CHP arasında derin farklılıklar vardır. CHP "mülkiyet" ve "girişim" özgürlüklerinin korunmasını savunmakla, burjuva egemenliğinin süregitmesini istemekte, bu egemenliğin biçimini de burjuva demokrasisi olarak görmektedir.

"Girişim özgürlüğü de, mülkiyet ve miras hakları da hiç kuşkusuz batı örneği demokrasilerin ayrılmaz unsurudur." (S.178 Bildirge)

Herşey açık.

Tekelcilik, Demokrasi ve CHP

Burjuva demokratik özgürlükleri rafa kaldırıp, yerine faşizmi tezgahlamak isteyen toplumsal güç tekelciliktir. Günümüzde tekelci düzenin olduğu gibi sürdürülmesi, kapitalizmin savunulması, tekelcilerle emekçi kitlelerin, işçi sınıfının azgın bir baskı altına alınması ile mümkündür. Bu yüzden tekelci sermayeye karşı mücadele ile faşizme karşı mücadele birbirinden ayrılmaz. Batı Avrupa ülkelerinde hem tekelciliğin egemen olması, hem de burjuva demokrasisinin varolması, tekelcilerin siyasal yönetim olarak faşizmi tercih etmiyorlar anlamına gelmez. Orada tekelciler emekçi kitlelerin demokratik özgürlüklerin kendilerinden yana olan anlamına varmaları, bu özgürlükleri korumada kararlı olmalarından dolayı bugün faşizmi tezgahlayamamaktadırlar. Tekelcilerin faşizm yönündeki tercihleri her zaman vardır, ama, bu tercihlerini gerçek anlamda gerçekleştirememeleri söz konusudur. Bu tip ülkelerde de işçi sınıfı ve anti-tekelci demokrat unsurlar tekelciliğin ekonomik kökenini tasfiye edemezlerse, bununla birlikte olarak faşizm tehlikesini de kaldıramayacaklardır. Faşizmi tezgahlayıp gerçekleştirmek, toplumsal somutta kıyasıya bir sınıf ve güç mücadelesini içerdiğinden tekelciler böylesine bir güçleri olmadığından ve ya ne pahasına olursa olsun böyle bir şeyi tezgahlamayı şimdilik gereksiz gördüklerinden demokratik özgürlüklerden yana siyasal güçlerle siyasal egemenliklerini yürütmek zorunda kalıyorlar.

Türkiye'de tekelcilik varoldukça, geri üretim ilişkileri onunla birlikte korun- dukça, faşizm tehlikesi de her zaman varolacaktır. CHP tekelci düzen içinde emekçiler lehinde bazı ekonomik tedbirler alırken, bunları tekelcilere izah ederek kabul edil- hale getirmeye çalıştığını geçen sayıda görmüştük. Aynı şekilde CHP burjuva demokratik özgürlükleri savunurken de, bildirgenin çeşitli yerlerinde, çeşitli şekillerde tekelcilerle gerekli güveni vermeye çalışıyor. Burjuva demokratik özgürlüklerin olduğu toplumda, tekelcilerin daha emniyetli olabileceği konusunda tekelci sermayeye güven veriyor. Örneklersek;

"Böyle bir özgürlük anlayışından korkmamak gerekir."

Neden korkmamak gerekir?...

Bir ülkede Batı örneği özgürlüklerde mokrasiinin işleyebileceği kabul ediliyorsa o ülke halkının, sınırsız düşünce özgürlüğü içinde, herkesi, her düşünce ve kanıyı dinleyip, tartıp, sonunda kendi sağduyusu ile en olumlu, en sağlıklı yolu bulabileceğine inanılıyor demektir." (S.179-Bildirge)

CHP emekçi kesimlerde burjuvazinin geleneksel olarak oluşturduğu, anti-sovyet, anti-komünist önyargılara ve bunların uzun bir müddet daha geçerli olabileceği konusunda kime güven veriyor?

Uzun olmasına rağmen alıntılara devam edelim.

'nin demokrasi anlayışı

"Temel hakları ve özgürlükleri bu-
danmış bir demokrasi ile,Türkiye Batılı ül-
keler topluluğunda hakkı olan yeri de ala-
mıyacağı için,asıl o zaman tehlikelerle do-
lu bir bölgede yapayalnız kalmış olur..."

"Çağımızda artık demokratik olmayan
ülkelerde bile,düşünce,anlatım ve öğrenim
özgürlüğüne sınırlar koymanın düşünceleri,
yayınları sansür etmenin anlamı da kalma-
mıştır.Çünkü...Türkiye'de bugün,isteyen kim
se,radyonun düğmesini çevirdimi,hatta Kara
deniz'de veya doğuda ise televizyon düğme-
sini çevirdimi her türlü yabancı propaga-
dayı kaynağından izleyebilir." (s.180-181)

"...Özgürlüklerin kısıldığı bir dö-
nemde ekonomik ve sosyal yaşamdaki güçlük-
lerin,sıkıntıların halk yararına çözümleri
bulunamaz" (s.182-Bildirge)

Elbette ki böyle bir durum toplum-
sal,siyasal patlamalara yol açabilecek,te-
kelci düzeni tümüyle tehlikeye sokacaktır.
CHP son yaptığımız alıntıda açıkca bunu
söylemek istiyor.Aynı şekilde;

"Fakat o fırtınalı dönemde,toplumsal
işçi kesimi bazı istisnalar dışında sakin
bir koy gibi kalabilmiştir.Bunun da tek ne-
deni,elde etmiş olduğu ileri demokratik hak-
ların işçi kesimine verdiği nispi güvenlik
duygusu idi.Şimdi bu güvenlik duygusu sar-
sılmaktadır." (s.122-altını biz çizdik)

ÜNCO,bundan önceki sayılarında te-
kelci sermayenin,AET karşısındaki tavrına
açıklık kazandırmaya çalışmıştır."Ankara An-
laşmasını" imzalatmak tekelci sermaye ge-
leceğini ne tip bir "güvence" altına alma-
ğa karar verdiğini göstermişti.(Bk.ÜNCO s.
4 AET ve TÜRKİYE)

CHP burjuva demokratik özgürlükleri
savunurken,bunların gerçekleştirilmesinin
gerekli olduğu konusunda tekelcileri ikna et-
mede bu olguya da işaret ediyor.

"Bütünleşme hareketi içine giren de-
mokratik Avrupa ülkelerinden gelen tepki -
ler karşısında..." (s.180-Bildirge)

Burada sözü edilen tepki;Avrupa'da-
ki demokrat kamuoyunun 12 Mart faşist re-
jimine karşı aldığı tavrıdır.AET ülkelerin
deki siyasal yöneticilerin faşizm karşısın-
daki bu tavırlarının nedenleri diğer top-
lumsal etkenlerin yanında temel olarak AET
nin ABO ile girdiği pazar rekabetinde gö-
rülür.Bunun yanında;şu da bir gerçek
ki,faşizmin zulmünü yaşıttığı içinde gören
ve ona karşı tam bir nefreti olan Avrupa
daki işçi ve emekçiler kendi hükümetleri -
nin hiçbir zaman faşist rejimle yönetilen
ülkelerin AET içine alınmasını istemeyecek-
leridir,kendi hükümetleri vasıtasıyla fa-
şist iktidarlara baskı yaptıracaklarıdır.

CHP,burjuva demokratik özgürlükle-
rin oluşturulmasında tekelciler yararına o-
lan faydalardan biri de dolaylı olarak söy-
le belirtilebilir;

"Ortadoğu ülkeleriyle (siz "Üçüncü
Dünya"ya da ilâve edin) ekonomik ilişkile-
rini geliştirebilmek bakımından Türkiye'nin
büyük olanakları vardır" (s.227 siyahlar
bizim)

CHP Ortadoğu ve "Üçüncü dünya" ile
girişilecek ilişkilerde "Türkiye'deki tarım
ve sanayi manüfaktürleri ihracı bakımından ga-
rarlanılacak bir dış pazarlar"(s.227) açı-
sından bakıldığı gibi,aynı zamanda Türkiye'de
şekli toplumsal nedenlerden ileri gelen bir
takım avantajları da iyi kullanarak,bu ül-
kelerin sömürülmesinde AET'den yerli te-
kelci sermaye için komisyon istemektedir.
Ana bütün bunların olabılması gerek dış po-
litikada daha ileri olmayı istediği gibi ay-
rı zamanda demokratik özgürlüklerin bulun-
duğu bir iç siyasal ortamı da şart koştuk-
tadır.

Bütün bu sebeplerle birlikte CHP bur-
juva demokratik özgürlüklere sahip çıkma-
ktadır.Şüphesiz ki böyle bir tavır ve anla-
yış da burjuva demokrasisi konusunda onu tu-
tarlı yapmaktadır.Çünkü tekelciliğe karşı
olmadan,onlara karşı mücadele vermeden,CHP
nin gerçekleştirmek için emekçi kitlelere
vaad ettiği burjuva demokratik özgürlükler
nin Türkiye'de oluşturulabilmesi önemli en-
gellerle karşılaşacaktır,aynı zamanda,
faşizm de her zaman demoklesin kılıcı gibi
salımla duracaktır...

Bütün bunlarla ele alındığında,tekelcile-
rin şimdilik,Bildirgenin yukarıda söyledi-
ği nedenlerden dolayı faşizmden yana olma-
ması,burjuva demokrasisini belli ölçülerde

kısıtlayarak kabul etmesi,böyle bir şey şim-
dilik onların çıkarına uygun düşse dahi,çe-
şitli tekelci sermaye çevrelerinden bazıla-
rının CHP'ye yanaşmalarında genel olarak
belli bir mesafe bulunacaktır.Tekelci ser-
maye çevrelerinin bazılarındaki CHP'ye karşı
düşmanlık da bulunabilecektir.Yalnız şu bi-
linmeli ki,AET ve Ortadoğu,Üçüncü dünya i-
çin gerekli olanların etkisi silindikçe,te-
kelcilik daha da bir bütünlük içinde olarak
faşizme kayacaktır.

CHP'nin bazı tekelci sermaye çevre-
leri ile olan ilişkisi,ekonomik görüşle-
rinden çok,"siyasal düzen" anlayışında ya-
tar.CHP,ilerici bazı sloganlara sahip çıka-
rak,içte geniş emekçi kitleleri etrafında
toplandığından,AET ve Ortadoğu gibi dış et-
kilerin de kendi yanında olmasından dolayı
bugün için tekelci sermayenin bazı çevrele-
rinin desteğini,böyle bir siyasal düzen an-
layışına sahip olmasına rağmen alabilmekte-
dir.

CHP'nin burjuva demokratik özgürlük-
lerin Türkiye'de siyasal düzeyde oluşturu-
lup,savunmasındaki tutarsızlık,faşizm teh-
likesini görmesine rağmen,bu tehlikenin ar-
kasındaki ekonomik güçleri yeterince göre-
memesindedir.İşçi partilere ve liderlere bağ-
lamak,son tahlilde,toplumsal hayata yön ve-
ren nesnel etkenleri gözardı ettiğinden do-
layı yanlıştır.Aynı tutarsızlık bildirgede
yer aldığı gibi,CHP'nin pratiğinde de yer
almaktadır.AP,MHP gibi partilerin faşist ol-
duğu yönündeki teşhir yetmez,aynı teşhiri
onları destekleyen tekelcilere de yöneltilme-
lidir.AP,MHP'ye karşı alınacak tavrı,bunla-
rın ekonomik toplumsal dayanağı olan,bu te-
kelci faşist güçlere karşı alınacak tavrı-
dan ayrı düşünmemek gerekir.

CHP'nin Burjuva Demok- ratik Anlayışındaki Diğer Bir Tutarsızlık

Tutarlı bir burjuva demokrat olabil-
menin bir diğer önemli şartı da,ulusların,
dillerin eşitliğinden yana olmaktır.Burju-
vazinin tutarlı demokratisini savunduğu dö-
nemlerde,örneğin İsviçre'de bu sorunun çö-
zümünde kullandığı ilkeler bunlardır.Bunun
yanında,bazı çok uluslu ülkeler ise burju-
vazinin siyasal yönetimi altında "ulusla-
rın hapishanesi" şekline dönüştürüldüler.

Çağımızda burjuva demokrat ilkele-
rin hayata geçirilmesi de,artık,tarih sah-
nesindeki tek devrimci sınıf proletaryanın
omuzlaması gereken görev olmuştur.Bu böyle
iken,gene de,proletaryanın dışında olup da
milli zulmü görmeyen,onun karşısında kesin
tavır almayan,ulusların ve dillerin her ba-
kimden eşitliğini savunmayanların burjuva
demokratik anlayışının tutarlılığından bah-
sedemeyiz.

Her lûfının başında "özgürlükten"
bahsedenlerin,bu sorunu olduğu gibi,bölgel-
sel ayırım gibi dayatıp yozlaştırmadan gör-
meleri,özgürlük anlayışlarındaki gerçek sa-
nimiyetlerini gösterecektir.

İnsanların farklı dille,farklı ulusa
ait olmalarından dolayı baskı görmelerini
söyle veya böyle anaylamak,"özgürlük"anla-
yışlarındaki tutarsızlığı gösterir.Bir ulu-
su baskı altında tutan diğer bir ulusun ü-
yeleri de zincir altındadır.Bu bakımdan,
böyle bir ulusum emekçilerinin özgürlüğün-
den yana olmak için,ezilen diğer ulusun öz-
gürlüklerinden yana olmalıdır.

CHP bu ilişkiyi de,gerçek çözüme ka-
vuşmadan,yumusatmaya çalışıyor.Onu ol-
duğu gibi görmeyip,toplumsal kökenlerinden
soyutlayarak çarpıtıyor.Öyle veya böyle
şu veya bu şekilde eşitlik ve özgürlük te-
melinde bir birlikten yana değil,düpedüz,iş-
kence ve en hayvanca metodlarla yürütülen
bir "birlikten" yana görünüyor.Bu metodları
onaylamak,tutarlı bir burjuva demokrat
olmakla çelişir.

Sahip oldukları temel "feişsefe" açı-
sından "Doğunun kalkındırılması",doğuya ka-
pitalizmin sokulmasından başka bir şey de-
ğildir,bu da,CHP'nin iddia ettiği gibi so-
runun çözülmesini "ilevlendirilmesini" bir-
likte getirecektir.Bu bakımdan ulusal so-
runlar;ulusların ve dillerin her türlü eşit-
liğinden yana olmadıkça,çözümü özgürce bir
ortamda gerçekleştirmeye yanaşmadıkça, so-
run her zaman gündemde olacaktır.

Aynı zamanda CHP bildirgede şunları
söylemektedir:

"Başka ülkelerdeki Türkler ve göç-
menlerin..."

"Kendi kültürlerini koruyup gelişt-
tirmelerine olanak sağlayan bir eğitim gör-
melerini" (s.222)

İsteyenlerin,kendi ülkesindeki,baş-
ka bir ulusun aynı hakka sahip olmasını ist-
emiyorsa,bu en dar kafalı,bağnazca bir
"milli bencillik"ten başka bir şey değil -
dir.Sosyalistler,"milli kültür" diye burju-
va yutturmacası bir kavrama karşı olmaları-
na,proleter kültürden başka bir kültür ta-
nınamalarına rağmen,gene de CHP'nin bu ko-
nudaki anlayışını "milli bencillik" olarak
görürler.

Bu da onun,siyasal düzeyde de asa-
lak,çürümüş egemenliğini sürdürmek için en
hayvanca metodları günlük işi haline geti-
ren tekelcilikle,bağlarını koparmamasından
ileri gelen bir durumdur.

CHP'nin Dış Politika Gö- rüşleri

CHP'nin ekonomik ve siyasal görüşle-
rinde tekelcilikle olan bağlarını koparma-
ması,hatta,Batı sağ sosyal demokratları gi-
bi onun gereğinde bineceği bir siyasal atı
olmayı pesinen kabullemesi,onun dış poli-
tikada izleyeceği çizginin de temeli olu-
yor.

Mevcut ittifaklar içinde,diğer bur-
juva partilerine nazaran "ulusal savunma
stratejisine" daha fazla ağırlık tanımak
kaydıyla NATO ve CENTO'ya karşı olmaması,
bu bakımdan,sosyalistler için anlaşılır ol-
maktadır.

Dış politikada CHP,Batı sağ sosyal
demokrat partilerinin de kabul ettiği gibi
diğer azgın anti-komünist,soğuk savaş ta-
raftarlarının aksine,onlara nazaran ileri
doğru atacağı bir adımı yumuşama(detant)dan
yana olmasındır

"Türkiye,bloklararası ve büyük dev-
letlerarası ilişkilerdeki yumuşamayı des-
teklemelidir,gelişmelere katkıda bulunmalı-
dır" (s.219-Bildirge)

Aynı şekilde yumuşamanın sağlanma-
sında önemli bir yeri olan silahsız-
lanma karşısındaki tavrı da olumludur.

"genel kuvvet indirimi eğilimleri -
nin de dışında kalmamalıdır"(s.220-Bildirge)

Bunlar genel anlamda,dış politikada
ileriye doğru atılan adımlardır.

Aynı şekilde;dış politikada "duygus-
sal" tavrıdan uzak olarak,devletlerarası i-
lişkilerde ideolojik ayırıma gitmemek de ol-
umludur.Ön,sosyalist ülkelerle olan iliş-
kilerimizi geliştirmeye yöneleceği anlamı-
na gelir.

"Dış politikada ideolojik yaklaşıma
yer verilmemesi..." (s.220-Bildirge)

CHP'nin burjuva partilerine nazaran
daha ileriye dönük dış politikası anlayışına
sahip olması gene de tekelcilikle bağları-
nı koparması anlamına gelmiyor.Çünkü NATO
ve CENTO'nun üyesi olarak kalınmayı da kabul
etmektedir.

CHP'nin dış politikadaki anlayışı -
nin temelinde yatan sınıfsal tercihinin ne ol-
duğunu iyi bilmek gerekir.Sosyetler'le T
lişkilerin geliştirilmesinde,CHP,emekçile-
rin ve işçilerin çıkarları temelii üzerinde
hareket etmemekte,aksine,tekelcilerin çıkar-
larını gözetmektedir.

İki sistem arasında,silaha başvurma-
dan anlaşmazlık noktalarının barışçıl yol-
la çözülmesi,dünya savaşının engellenmesi
yolunda atılacak adımlar çabasında gelişt-
rilen yumuşamanın oluşturulmasını,Batı ül-
kelerinin kabul etmesinde toplumsal diğer
etkenlerin yanında,tekelcilerin çıkarları-
nın da bulunduğu unutulmamalıdır.Yumuşama,
dünya proletaryasının,emekçilerin çıkarına
olsa dahi,genel anlamda kısa vade içinde,
tekelci güçlerin de tam anlamıyla aleyhin-
de değildir.Bu bakımdan,CHP'nin yumuşama-
dan yana olması,tekelcileri karşısına al-
dığını beraberinde getirmiyor.Ama buna rağmen,
yumuşamanın tamamen karşısında olan ba-
zı tekelci çevreleri,CHP bu dış politik an-
layışı ile karşısında olacaktır.Şüphesiz ki
bu konuda da CHP tekelcilere,izlemek iste-
diği bu dış politik çizginin tekelcilerin

A.B.D. KARA AFRİKAYA

NEDEN ŞİRİN GÖRÜNMEK İSTİYOR

ABD Dışişleri Bakanı Kissinger son UNCTAD (Birleşmiş Milletler Kalkınma ve İşbirliği Konferansı)dan önce bir seri Afrika ülkesini kapsayan bir geziye çıktı. Bol bol vaatlerde bulunduğu gezisinde Kissinger Afrika devletlerine hoş görünmek için elinden geleni yaptı. Milyarlarca doları bulan yardım fonları, krediler teklifinde bulundu. Bununla da kalmadı Rodezya'da ırkçı rejimin son bulmasını, mevcut hükümete siyahların da (elbette burjuvalardan olacak) alınmasını istediğini söyledi.

Amerikan toplumu koyu bir zenci düşmanlığı ile eğitilmiştir. (Aşağıda alacağımız yazı bunun en iyi örneğidir.) Bunun sebebi doğrudan doğruya amerikan burjuvazisinin ve büyük toprak sahiplerinin sınıf çıkarlarıdır. Zenci düşmanlığı güden amerikan burjuvazisi hem amerikalı işçi ve emekçiler arasında sun'i bir çelişki yaratmış ve onların dikkatini kendi ortak sınıf mücadelelerinden uzaklaştırmış, hem de ikinci sınıf insan muamelesi yaptığı zencia merikalılar sayesinde çok ucuz işgücü temin etmiştir. Aynı anlayış son zamanlarda hafiflemekle beraber burjuvazinin sürekli teşviki ile halen devam etmektedir.

Kendi toplumunda zenci düşmanlığını gayri resmi olarak devam ettiren ABD'nin Afrika'ya karşı takındığı tavır, ABD burjuvazisinin insan cıl değerleri benimsemesinden değil, sınıf çıkarlarının yeni bir politikayı gerektirmesindendir. Son Angola olayı ile iyice ortaya çıkan yıpranmış ve prestijini kaybetmiş durumdan kurtulmak isteyen ABD artık açık ırkçılığı destekleyememekte ve sınıf niteliği ne olursa olsun, burjuva iktidarları bile olsalar, ırkçılığa karşı olan Afrika Devletlerindeki yatırımları ve ekonomik çıkarları için ırkçılığa açık tavır almak zorunda kalmaktadır.

Aşağıda, Amerikan burjuvazisi tarafından körüklenen ırkçılığın (zenci düşmanlığının) canlı örneklerini Vietnam Devriminin önderi Ho Chi Minh'in anlatışıyla amerikan belgelerinden dinleyelim. Bu, Vietnam'ın kurtuluşunun yıldönümü olduğu günümüzde aynı zamanda Devrimin önderinin insancıl karakterini de ortaya koymaktadır.

LİNÇ: ABD UYGARLIĞININ AZ BİLİLEN YÖNÜ

Kara ırkın, insanlık ailesinin en çok ezilen ve en çok sömürülen ırkı olduğu iyi bilinir. Kapitalizmin yayılmasının ve yeni dünyanın keşfinin hemen ardından, yüzyıllar boyunca zenciler için bir sefalet yatağı ve insanlık için bir yüz karası olan köleliğin yeniden doğması sonucunu verdiği iyi bilinir. Belki de herkesin bilmediği şey, köleliğin sözde kaldırılmasından 65 yıl sonra amerikan zencilerinin hâlâ maddi ve manevi baskı altında tutulduğu. Bu baskıların korkuncu linç geleceğidir.

... 1889 la 1919 arasında ellibiri kadın ve kız, on tanesi eski büyük savaş askeri olmak üzere 2600 siyah adam linç edilmiştir. 1919'da linç edilen 78 zenciden 11'i diri diri yakılmış, 3'ü öldürüldükten sonra yakılmış, 31'i kurşuna dizilmiş, 3'ü ölüncüye kadar işkence edilerek 1'i parça parça kesilerek, 1'i boğularak 28'i de değişik yollarla öldürülmüştür.

... 1919 kurbanlarına karşı yapılan suçlamalar arasında şunları görüyoruz:

Biri Tarafsızlar Birliğine (Bağımsız çiftçiler) üye olmaktan;

Biri devrimci yayınlar dağıtmaktan;

Biri linç olayları hakkında görüşünü pek serbestçe belirtmekten;

Biri Şikago'da beyazlarla siyahlar arasındaki çarpışmaları eleştirmekten;

Biri siyahların davasının bir lideri olarak tanınmaktan;

Biri yoldan çekilmeyip bu yüzden bir otomobil içindeki bir beyaz çocuğunu korkuttuğu için.

1920'de 50 ve 1923'de 28 linç olayı olmuştur.

Biraz ayrıntı.

"Bu akşam saat 7.40'da J.H kızgın demirle işkence edilerek yakıldı... adamın yakılmasında 2000'den fazla bir kalabalık... çok sayıda kadın ve çocuk hazır bulunuyordu... zenci arkadan bağlandıktan sonra bir ateş yakıldı. Biraz ötede içerisine demir çubuk sürülmüş başka bir ateş daha yakılmıştı. Demir ateşte kızardınca, bir adam alıp onu siyah adamın vücuduna sürdü. Siyah adam dehşete kapıldı, kızarmış demiri elleriyle kavradı ve hava bir anda yanık kokusu ile doldu. Kızarmış kızgın demir yer yer vücuduna sürülürken adamın bağırsıkları ta şehirden duyulmuştu. Birkaç dakika süren bu işken-

ceden sonra maskeli adamlar adamın üstüne benzin döktüler ve bağlandığı direği ateşe verdiler. Alevler yükseliyor ve bir kurşunla işinin bitirilmesi için yalvaran zenciyi sarıyordu. Onun yalvarışları kalabalığın alaylı bağırsıklarına yol açıyordu." (Chatanooga Times 13.2.1918)

"Zencinin üzerine petrol dökülmesi ve tutuşturulduğu zaman; erkek kadın ve çocuk 15.000 insan alkış ko pardı. Siyah adama daha yakın olmak için itişip kakışıyorlar, döğüşüp bağırsıyorlardı... Onu kızartmak için ateş yakarlarken kalabalıktan ikisi de onun kulaklarını kesip attılar."

Başka biri onu arkasından kesmeğe çalışıyordu... Kalabalık dalgalandı ve her biri yakılan zenciyi görebilecek biçimde yer aldılar. Zencinin vücudunun eti tamamen yanınca çıplak kemikleri yere serildi ve demin insan olan bir varlık şimdi bir duman ve alevler içinde kıvrım kıvrım yatan bir parça. Herkes hâlâ orada seyrediyordu...

(Memphis Press, 22.5.1917)

...biri kulaklarını kesti, bir başkası tenasül organını kesip attı. İpe tutunmağa uğraşırken ellerinin parmakları kesildi. Onu bir ağaca çekerlerken dev gibi bir adamın boyunu kamaladı. Zenci en azından 25 yara aldı.

"...bir kaç defa ağaca çekildi sonra mangala indirildi. En sonunda bir adam onu bir ucu ata bağlı bir kemende bağladı, Waco caddelerinde ata sürüklettiler. Onu astıkları ağacın evinin pencerelerinin tam altında idi. Kalabalık onu asarken valide onları seyrediyordu. Yol boyunca herkes zencinin bir yerini kırıyordu. Kimi ona küreklerle, kimi kazmalarla, tuğlalarla, deyneklerle vuruyordu. Vücudunu baştan ayağa yaralar kaplamıştı. Ateş yakıldığı zaman binlerce kişinin boğazından bir sevinç çığlığı koptu. Çok geçmeden ceset herkesin görebileceği şekilde havaya kaldırıldı ve arkasından büyük bir alkış tufanı koptu..." (Crisis, Temmuz 1916)

"Her türlü sosyal sınıftan adamlar, kadınlar, çocuklar vardı. Hapishane dışından gelen kalabalığı çok sayıda yüksek sosyete mensup kadınlar izliyordu, yakın sokaklardan daha niceleri kalabalığa katılıyordu... Zencinin cesedi yere düşünce onu bağladıkları ipin parçalarını kapışmak olay oluyordu..." (Vicheburg Evening Post, 4.5.1919)

30 yılda 11'i kadın olmak üzere 708 beyaz linç edildi. Bazıları grevler örgütlediği için, bazıları siyahların davasına gönül verdikleri için.

Amerikan "uygarlığı"nın suçları hakkındaki koleksiyon arasında linç olayı şerefli bir yer kaplar.

La Correspondance Internationale No:59
1924'te yayınlanmıştır.

lehlerine olduğu yolunda onları ikna etmeye yönelecektir. Çünkü; CHP'nin bugünkü "fel sefesi" ve politikası tekelciliği kazanma yolundadır ve elbetteki dayanmak istediği toplumsal güç olarak da onları görecektir.

CHP Türkiye'nin ekonomik, siyasi bağımsızlığına tamamen son verecek, emekçileri tam bir açlık ve sefaletle sürükleyecek, yerli tekelleri Batı Avrupa tekellerinin Türkiye'deki bir acentası durumuna getirecek (bu yerli tekellerin de işine geliyor) AET ile bütünleşmeyi kabul etmektedir.

AET ile bütünleşme hiçbir zaman emekçilerin çıkarına değildir, aksine fazla ileriye gitmeyeceğini gören ilerde AET'nin Türkiye'de ve Orta Doğu'da yaratılan kârın paylaşılmasında belli bir komisyon alan uzantısı olmak isteyen tekelci sermayenin tamamı çıkarınadır. AET ile bütünleşmeyi kabul etmekle, CHP, emekçilerin çıkarını ne ölçüde koruduğunu gösterir.

Bildirgede AET konusunda şöyle deniyor;

"CHP, AET ile ilişkilerimizin sürdürülmesinden yanadır. CHP, Türkiye'nin AET'ye tam üye katılmasını, ekonomik açıdan olduğu kadar siyasal açıdan da yararlı görür" (Sf. 223)

CHP kimin açısından "AET'ye katılma yı ekonomik ve siyasal açıdan yararlı görüyor"? Malum çıkarların mı!.. AET konusunda, CHP'nin diğer burjuva partilerine nazaran farkı, AET tekellerinin karşısında yerli tekelci sermayenin çıkarını daha ciddi gözetmesidir.

Örneklensek;

"Bu durum değişmezse, AET, Türkiye i-

çin taşıyamayacağı bir yük olacaktır." (Sf. 223 Bildirge)

Burada kullanılan "yük" kelimesinin AET ile bütünleşmeyi kabul ettikten sonra ne anlama geldiğini her halde CHP bile izah edemeyecektir.

CHP'nin "ulusal güvenlik" dış politika konusunda yürüttüğü çizginin, diğer burjuva partilerinin yürüttüğü çizgiyle renk açısından pek farkı yoktur. Olamaz da, çünkü son tahlilde aynı toplumsal kesimin çıkarı için hareket etmeyi amaçlamaktadırlar.

ÖZETLERSEK

Bu yazının sonuçlanması açısından şu soru şurada: CHP tutucu bir parti midir? Bu sorunun cevabını doğru olarak verebilmek, tutuculuk kavramını süreci içinde canlı olarak ele almayı, kıyaslanan güçlerin niteliğini, bunun için de toplumsal, ekonomik siyasi gelişim sürecinde sınıfsal mücadelenin kazandığı boyutları değerlendirmeyi gerekli kılar.

CHP Türkiye'de sınıf mücadelesinin bugünkü durumu içinde tekelci düzeni düzenlerken, tekelciliğin çıkarlarına pek dokunmasa, hatta, onların çıkarlarını daha bilinçli korusa dahi; emekçilerin bazı ekonomik çıkarlarını gözetmesi, siyasal alanda demokratik özgürlüklerden yana olması, dış politikada detant'ı (yumuşama) ve silahsızlanmayı savunmasından dolayı, diğer burjuva partileri AP, MHP, MSP, DP'ye nazaran "ilerici"dir.

Ama CHP tekelciliğe karşı olan bugünkü anlayışını değiştirmezse, tekelcili -

ğin tasfiyesine yönelik, açık ve köklü tavır almazsa "değişiklik" anlayışını bugünkü şekliyle korursa, yarın emekçi kitlelerin mücadelesinin daha bilinçli bir şekil almasıyla tutucu, gerici bir parti durumuna gelecektir. Toplumsal muhalefetin önünde tekelciliğin çıkarlarını koruyan açık bir set olacaktır.

İlerici, tek tutarlı devrimci sınıf proletarya, onun ideolojisi sosyalizm açısından CHP'nin bugünkü niteliğindeki bu yapıyı iyi değerlendirilmelidir. Sosyalizm açısından CHP'nin şimdilik, bugün için sakladığı "ilerici" ve tutucu olan yanı toplumsal kökenlerinden soyutlanmadan boyutlarıyla bilinmeli CHP'ye karşı politikada bu önemli unsur hiçbir zaman gözardı edilmemelidir.

Bu bakımdan, sosyalizm tarafından CHP'ye karşı alınacak tavır, bilimin, işçi sınıfının evrensel mücadelesi ile birlikte yürütülen deney birikiminin ışığında değerlendirilmelidir. Gerek uzun vadeli, gerekse de onun bir parçası olan günlük politikada CHP'yi olduğu gibi bütün yönleriyle görmelidir.

Sosyalizm, işçi sınıfını kendisine ka zanmak için bağımsız ideolojik, politik hattını koymalıdır. Elbette ki böyle bir şey yaparken, bugün için tehlikesi çok daha fazla olacak sektörel tavırlar içine girilmemelidir. CHP'nin tekelciliğin etki alanı dışına çıkması veya CHP'nin tekelciliğin etki alanından kurtulabilmesinin de, böylece ileriye doğru tutarlı bir adım atabilmesinin de, kesin garantisi, sosyalizmin ideolojik ve politik hattının doğru bir anlayışla emekçilere ve proletarya'ya verilebilmesinde yatıyor...

burjuvazi saldırıya hazırlanırken

Böylece burjuvazinin işçi sınıfına oynadığı oyunu bir kez daha görmekteyiz. Grevdeki işçinin çalışmasını yasaklayan, çalıştığı zaman ağır hapis ve para ile cezalandıran kanunlar, grevdeki bir fabrikanın üretimini başka bir fabrikada yapılmasına engel olmamaktadırlar. Burjuvazi işçilerle patronu kanun karşısında eşit göstererek sömürsünü gizlerken, hayat sürekli bu sömürüyü açığa vurmaktadır. Ve kanunların kimin yanında olduğunu, işçiler her gün biraz daha iyi görmektedirler.

Bu yüzden işçiler, mücadelelerin de zafer kazanmak istiyorlarsa (burada açıkça görüldüğü gibi patronların dayanışması, onları güç durumda bırakmaktadır) işte bu durumun önüne geçmekten sınıf olarak hareket edebilme sınıf olarak mücadele edebilme adımı atıkları zaman geçebileceklerdir. Yani toplu sözleşme dönemi olmamasına rağmen diğer fabrikadaki grevci işçi arkadaşlarını destekleyerek, onların zafer kazanmalarını sağlayabilirler. Grevci işçiler de diğer fabrikalarda ki işçilerin desteğini sağlayabilirler. İşte bu ayrı fabrikalardaki işçilerin

aynı anda ve diğer fabrikalarda işçilerin patronlar karşısındaki zaferi için grev yapmaları işçilerin dayanışmasını gösteren grev, yani DAYANIŞMA GREVİ'dir. Ve örnek olarak bugün Haymak işçilerinin önlerindeki görev de bunun yollarını aramaktır.

Diğer yandan burjuvazinin son olarak başvurduğu fabrika kapatmaları da, yine mücadelenin çözüm ve başarısını tek fabrikanın içinde olmaktan çıkarmaktadır. Ve diğer işçilerin de yardımını gerektirmektedir, ki bu da yine başka bir açıdan işçi sınıfının dayanışma grevi talebini acil olarak diğer ekonomik-demokratik taleplerinin içinde ön plana çıkartır. Ama yine de dayanışma grevi ekonomik mücadelenin sınırları içersinde kalmaktadır. Bu mesele temel görevleri işçilerin siyasi mücadelesini örgütlemek olan sosyalistlerin önüne bu ekonomik talebi siyasi mücadeleye nasıl bağlayacakları sorusunu çıkartır.

DAYANIŞMA GREVİ NASIL BİR TALEPTİR ?

İşçi sınıfının ve ona bağlı olarak da mücadelesinin daha gelişkin olduğu ülkelerde, örneğin Fransa'da, İngiltere'de dayanışma grevi işçi sınıfının burjuvaziden söke söke aldığı bir hakktır. Ama Türkiye'de dayanışma grevi hakkı yasalar tarafından tanınmamıştır. Ve işçi sınıfının bu yoldaki mücadelesi, kapitalizmin gelişimine uygun olarak daha zayıftır. Bu yüzden dayanışma grevi (genel grev de bununla birlikte alınmalıdır) hakkı daha da önem kazanmaktadır. Çünkü dayanışma grevi hakkının alınması, bu yoldaki mücadele işçilerde dayanışma ruhunun gelişmesine, tek fabrikadaki grevden daha yoğun olarak işçilerin güçlerinin kaynağını görmelerine ve birleşebildikleri, örgütlenebildikleri ölçüde patronları dize getirebileceklerini öğrenmelerine hizmet eder, içinde siyasi bilinç filizlerini taşır. Hele geri kalmış ülkelerde sistemli bir ajitasyon bu filizin daha da çabuk olgunlaşmasını sağlayacaktır. Ama yine de dayanışma grevi ekonomik mücadelenin boyutları içersindedir. Çünkü biraz önce de söylediğimiz gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde bu hak alınmış olmasına rağmen yine de düzen kapitalizmdir. Yine de sömürü ortadan kalkmamıştır. Bu yüzden işçi sınıfının iktidar mücadelesi ile dayanışma grevi talebi arasındaki farkı görmek zorundayız ve bu durum işçi sınıfının mücadelesinde dayanışma grevinin çok önemli bir adım olarak durduğunu hele sosyalistler tarafından sistemli olarak ajitasyon ve propaganda yapılsa işçi sınıfının bilincinin gelişmesine önemli ölçüde hizmet edeceğini, ve son zamanlardaki fabrika kapatmalarının bu talebi somutlaştırıp, daha da acil hale getirdiğini gösterir. Ama yine de dayanışma grevinin işçi sınıfının devrimci mücadelesi yolunda bir reform olduğunu ve böylece kalacağını gösterir. Yani elde edilmesi sömürüyü ortadan kaldırmaz. Bu yüzden de dayanışma grevi bilincine ulaşmış her işçinin bilinci gerçek siyasi bilinç olamaz, gerçek sınıf bilinci olamaz. Çünkü işçiler sınıf siyasi bilincini ekonomik

mücadelenin sınırları içinde değil, bunun dışından alacaklardır. Ve bunun nedeni, Türkiye'de sürekli karıştırılan, eski, eski olduğu ölçüde de çok önemli bir sorunu ortaya çıkarmaktadır. Bu sorun, gerçek sınıf bilincinin ne olduğu ve işçilerin bunu nasıl kazanacaklarıdır. Bunun için sosyalistler ekonomik mücadeleyle siyasi mücadeleyi nasıl birbirine bağlayacaklardır? Bu yüzden konumuzun tam açıklanabilmesi ve dayanışma grevinin daha somut hale gelebilmesi için sınıf bilincinin ne olduğu ve işçilerin bunu nasıl kazanabilecekleri, yerimizin darlığı yüzünden bir dahaki ÖNCÜ' de işlenecek olan bir sorun olacaktır.

GAZETENİZ ÖNCÜ'YE ABONE OLMAK İÇİN
POSTA ÇEKİ OLARAK ERDEN AKBULUT ADINA 20098310 NUMARALI HESABA PARA YATIRMANIZ YETERLİDİR. AYRICA MEK-TUPLA BİLDİRMEYE GEREK YOKTUR,

6 Aylık 25 TL

12 Aylık 50 TL

**BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
KAVGASINDA**

**SOSYALİST
GENÇLİK**

1.(18) sayı çıkıyor!

baştarafı 8. sayfa

larla beraber o bayramı (24 Temmuz) kutlayabilirler...

CHP Gençlik Kolları MYK Başkanı Zeki Alçın 1 Mayıs'la ilgili verdiği demeçte şunları söylüyordu: "...Türkiye işçi sınıfını bu bölünmüşlük içinde tutan ve bu bölünmüşlüğü aşamayan işçi örgütleri sermayeye hizmet etmektedirler."

1 Mayıs gösterisi aynı zamanda, işçi sınıfının sendikal birliğinin sağlanabileceğinin ispatlandığı bir olay oldu. Bu birlik bugün DİSK çatısı altında toplanmaktan ve bağımsız veya TÜRK-İŞ içinde bile olsa eylem alanında sermayeye karşı birleşmekten geçmektedir. 1 Mayıs gösterisine bazı bağımsız sendikalar ve TÜRK-İŞ'e bağlı sosyal-demokrat OLEYİS te katıldı. OLEYİS gibi bütün sosyal-demokrat sendikalar da (TÜRK-İŞ içinde bunlar çoğunluktadır) bu gösteriye katılıp işçi sınıfının birliğinden yana olduklarını ispatlayabilirlerdi. Fakat Zeki Alçın'ın ağzında "işçi sınıfının birliği" koca bir yalan olmaktadır. Ve bunu 1 Mayıs'a (gerici TÜRK-İŞ sendikaları gibi) katılmamakla da belgelediler.

öncü

15 GÜNDE BİR ÇIKAR
Sahibi: Mehmet Kırılı;
Sorumlu Yazı İşleri Md: Ali İhsan Özgür;
Yönetim yeri: Selimpaşa sokak 5/5 Aksaray ist.

200 kuruş
Abone:
6 aylık 25;
1 yıllık 50 lira

SAYI:

7

Dizildiği yer: elektronik dizgi

Basıldığı yer: Özkan mat.

Son baskı tarihi: 12.5.1976

1 MAYIS BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİNİN BİRLEŞİK EYLEMİ !

1925 yılından beri kutlanması burjuvazi tarafından engellenen 1 Mayıs 200 bini aşkın işçinin katıldığı dev bir gösteriyle kutlandı.

İlk olarak işgal altında 1918'de emperyalistlerin İstanbul'u işgalleri sırasında başlanan ve her sene en ternasyonal marşı söylenerek kitlesel olarak yapılan kutlamalar 1925'te burjuva hükümetleri tarafından yasaklanmış ve gösteri yapan işçiler tutuklanmıştır. Bununla kalınmamış 1 Mayıs bahar bayramı ilan edilip bu günün işçilerin mücadele, birlik ve dayanışma günü olduğu unutturulmak istenmiştir. Bundan sonra her 1 Mayıs'ta öncü işçiler ve sosyalistler tutuklanarak "muhtemel" bir kitle eylemini engellemek istemişlerdir. Fakat bütün bunlar Türkiye işçileri arasındaki 1 Mayıs geleneğini yokedememiştir.

Ve 1976 1 Mayıs'ı köz halindeki bu geleneğin dev bir alevlenişi olmuştur. Bu, elli yıllık bir aradan sonra Türkiye işçi sınıfının nitel ve nicel gelişmesinin göstergesi olmuştur. Karanlığı, zulmü ve sömürüyü yok edecek dev yani Türkiye Proletaryası artık uyanmakta dünyanın diğer ülkelerinde mücadele eden kardeşlerinden ayır ve geri olmadığını ortaya koymaktadır.

1 Mayıs'ta bütün dünya işçileri proletaryanın birlik, dayanışma ve mücadele azmini ortaya koymak için aynı sloganla "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz !" sloganıyla sokaklara çıktılar. Bu 1 Mayıs'ta da böyle oldu : İsrail'de İsrail Komünist Partisi (Arapların ve Yahudilerin ortak partisidir) önderliğinde işgal altındaki Arap Bölgesinde gösteri yapan emekçiler İsrail polisiyle çatıştı. Bir arap genci öldü. İtalya'daki gösterilerde çiken çatışmada 40 kişi tutuklandı . Habesistan'da yapılan gösteriler "ilerici" iktidarın baskısı ile karşılaştı. Sonuç, bir ölü ve iki yaralı, onlarca kişinin tutuklanması oldu. Japonya'da başkent Tokyo'da ve diğer şehirlerde yüzbinlerce japon işçisi yürüdü. Ve bütün ülkelerde İtalya, Portekiz vd. yığınsal işçi gösterileri oldu. Gösteriler birçok yerde iktidarın engellemesi ile karşılaştı. Ölenler ve yaralananlar oldu. Yüzlerce işçi ve sosyalist tutuklandı. Fakat her sene olan hiçbir engelleme milyonlarca işçinin bütün ülkelerdeki ortak davranışını engelleyemedi ve bundan sonra da engelleyemeyecek.

Türkiye'de de iktidar 1 Mayıs mitingini engelleyemeyince kiralık kahtilleri olan komandolarla baskı yapmaya çalıştı. 1 Mayıs afişi asan öğrenci Mehmet Dagbaşı öldürüldü. Miting sonrasında ise işçi Mehmet Kocadağ ve SBF öğrencisi Ali Fuat Okan pusuya düşürülerek kahpece katledildiler.

Fakat bütün bu baskılar yüzbinlerce işçinin "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz", "Bağımsız Türkiye", "Doğu'da Milli Zulme Son", "Tek Kurtuluş Sosyalizm", "Bağımsız Kıbrıs", "İşçiler Birleşin ve yerden yükselin" vb sloganlarla biraraya gelmelerine mani olamadı.

50 yıllık bir aradan sonra Türkiye işçileri de proletarya'nın uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele geleneğine olan sadakatini kitlesel olarak ispatlıyordu.

CHP VE TÜRK-İŞ

Lâfta bir işçi sendikası olan ve Türkiye işçilerinin sayısal olarak büyük kısmının toplandığı TÜRK-İŞ'in 1 Mayıs karşısında takındığı tavır, onun patron sınıfı yanlısı çirkin yüzünü iyice ortaya sermiştir. TÜRK-İŞ yöneticileri 1 Mayıs'ın değil 24 Temmuz'un İşçi Bayramı olduğunu öne sürerek daha doğrusu burjuvazinin bu resmi aldatmacasının arkasına sığınarak 1 Mayıs'a katılmadı. Bilindiği gibi 24 Temmuz lokavt'ı patronlara kanuni bir hak (!) olarak veren ve bu yüzden binlerce işçinin işten atılmasının kanuni zeminini sağlayan, bunun yanında 13,17, vb. birçok anti-demokratik maddeler içeren İş Kanunun kabul edildiği gündür. B. Ecevit'in Çalışma Bakanı olduğu zaman kabul edilen bu kanun, burjuvazi tarafından işçilere bir lütuf gibi yutturulmaya çalışılmaktadır. Hatta aldatmacayı süsleyip iyice yaldızlayabilmek için bu gün İşçi Bayramı olarak kabul ettirilmeye çalışılmaktadır.

TÜRK-İŞ yıllardan beri bu aldatmacanın gönüllü mikrofonu görevi görmektedir. Fakat o derece prensip sahibi

bilirdiler ki (!) sabah akşam küfür ettikleri sosyalist ülkelere, 1 Mayıs bayramlarına katılmak için gitmeye çekinmemektedirler. TÜRK-İŞ yetkilileri Sovyetler Birliği ve Romanya'ya giderken kendilerine gezi fırsatı çıktığında 1 Mayıs'ı İşçi Bayramı olarak kabul etmekte fakat iş o günün değil ülkelerinde kutlamaya gelince bundan yan çekmektedirler.

Aynı tutarsızlığı ve yalpalamayı CHP'nin resmi politikasında görüyoruz. 1 Mayıs'ın uluslararası işçilerinin birliği, dayanışma ve mücadele günü olduğunu açıkça inkar edemeyen fakat kendi liderlerinin hazırladığı ve birçok anti-demokratik madde içeren İş Kanunun kabul günü olan 24 Temmuz'dan da vazgeçemeyen CHP, kendi akillarınca bir uzlaşma formülü (!) önermişlerdir. Buna göre her iki gün de işçi bayramı olacak; biri uluslararası diğeri ulusal işçi bayramı. CHP'nin kaypak ve burjuvaziye hizmet eden politikası burada da sırtıyor.

Proletarya aynı burjuvazinin olduğu gibi dünya çapında bir sınıftır ve 1 Mayıs işçi sınıfının burjuvaziye karşı olan duygularını ifade için yeterlidir. Bizim, Türkiye işçilerinin İş Kanunun kabulünden dolayı herhangi bir minnet duygumuz ve bu lütfatı (!) teşekkür etmek için bayram yapmaya niyetimiz yok. CHP liderleri burjuva-

Devamı 7. Sayfada

İZMİR'DE 1 MAYIS

1 Mayıs İstanbul'da yüzbinlerce işçinin katıldığı dev bir gösteri ile kutlanırken aynı gün sosyalistler İzmir'de Kent Lastik işçilerinin grev yerine bir yürüyüş yaptılar. Devrimci sloganlar haykırılarak yapılan bu yürüyüşten sonra grevci Kent Lastik işçileri ile, onlarla dayanışma halindeki diğer işçilerin de bulunduğu grev yerinde 1 Mayıs kutlandı. Sosyalistler ve işçiler ant içerek dağıldılar.

Daha sonra gösteri yapıldığını haber alan polis çevreyi sardı. Çeşitli yerlerde ve taşıtlarda arama yaptı.

Aynı gün sosyalistlerin ve işçilerin katıldığı bir gece düzenlendi. GSB tiyatrosunun, folklor ekiplelerinin, halk ozanlarının ve devrimci koronun yer aldığı gecede konuşan işçiler, işçi sınıfının uluslararası dayanışma, birlik ve mücadelesini vurguladılar.

Bu arada, 1 Mayıs'ın kutlanması döneminde İzmir'de yaşanan ilginç ve kışkırtıcı kadar ibret verici olan bir olayı da vermeden geçemeyeceğiz. DİSK Bölge Temsilcisi Vural Arıç'ın, DİSK'in 1 Mayıs afişlemesini emecularla birlikte yapmasıdır.

KIBRISLI RUM İŞÇİLER : TÜRKLER BİZİM KARDEŞİMİZDİR !

Dünya işçilerinin birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ta işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma sloganları bütün Türkiye'de olduğu gibi bütün diğer ülkelerde de haykırıldı. Özellikle Kıbrıs'ta yapılan gösteriler Türkiye işçilerine proleter enternasyonalizminin olduğunu gösteren canlı bir örnek oldu.

Türkiye ve Yunanistan'da burjuvazinin siyasi iktidarlara kendi soygun ve zulüm düzenlerini devam ettirebilmek için, Kıbrıs meselesini kitlelerin dikkatinin çekileceği ve böylece onların muhalefetlerinin önüne bileceği govenizm metası olarak kullanılmaktadır.

Her burjuva hükümeti de diğer ülke halkını düşman olarak göstermekte ve "milli çıkarların" önemli olduğu bu dönemde sınıf mücadelesinin ve tabii ki bu sınıf mücadelesinin ürünü olan daha iyi ücret ve hayat şartları isteklerinin girdilik "bir kenara bırakılmasını" talep etmektedirler.

Amaçları açık, her ikisinin de soyguncu amaçlarla gözlerini diktiği Kıbrıs meselesini sürekli canlı tutarak işçileri ve emekçileri kendi aleyhlerine ve burjuvazinin lehine "fedakârlığa" çağırılmaktadır. Bunu yaparken

de utanmazca halklar arasında düşmanlık ve kin tohumları saçmaktadırlar.

Fakat işçiler, Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs'lı işçiler burjuvazinin bu oyununa geliyorlar mı? Görünen o ki Türkiye ve Yunanistan burjuvalarının hevesleri kursaklarında kalamaz.

1 Mayıs gösterileri bütün ülkelerde olduğu gibi adı geçen ülkelerde de işçilerin savaştan yana olmaları, burjuvazinin soygun emellerine katılmadıkları ve burjuvaziye karşı proleter mücadele ve dayanışmanın dan yana oldukları konusunda açık kanıtlar getirdi.

İstanbul'da yapılan 1 Mayıs gösterilerinde Kıbrıs'lı ve Türkiye'li işçiler ve sosyalistler "Bağımsız Kıbrıs" ve Türk-Yunan işçilerinin dostluğunu işleyen dövizlerle Türkiye'de ki siyasi iktidarın Kıbrıs'taki işgal dayanan plânlarına katılmadıklarını, Kıbrıs'lı Rum ve Yunan işçileriyle olan kardeşliklerini göstermeye çalıştılar.

Aynı gün, yani 1 Mayıs'ta Kıbrıs'ta Rum işçileri de Kıbrıs'taki Komünist Partisi olan AKEL'in önderliğinde kızıl bayraklarla sokaga çıkıyor, Türk işçileri ile olan enternasyonal bağlıklarını açıklıyorlardı. Onlar,

"Türk işçileri bizim kardeşimizdir, düşmanımız değil" haykırışlarıyla Rum ve Yunan burjuvazisinin Türk düşmanlığı perdesi altında soygun ve sömürlerini gizleme oyunlarını yutmadıklarını gösteriyorlar ve Türk işçileriyle olan dostluklarını bütün dünya ya haykırıyorlardı.

Türkiye'li işçiler! İşte enternasyonalizm budur. Rum işçilerinin söyledikleri gibi savaşa karşı çıkmak, kendi burjuvazisinin oyunlarına kapılmamak her ülkedeki dili ve dini ne olursa olsun her millettten işçilerin dayanışma, kardeşlik ve mücadele birliğini savunmaktır.

Açık söylemek gerekir Rum kardeşlerimizin davranışı karşısında bizim yani Türkiye'li işçilerin davranışı çok cılız kalmıştır. Gelecek 1 Mayıs'ta bu eksikliği kapatmak bizim önümüzdeki bir sınıf görevidir. Gelecek yıl sadece İstanbul'da değil bütün Türkiye'de işçiler, Rum kardeşlerinden geri kalmadıklarını, kendilerinin de bir sınıf olarak kendi burjuvazilerinin oyunlarına kapılmadıklarını Rum işçilerinin sloganlarıyla yani "Rum işçiler bizim kardeşimizdir, düşmanımız değil" haykırışlarıyla göstermelidirler ve Türkiye burjuvazisini şunu bilsin ki Türkiye işçi sınıfı bunu gösterecektir.